Utrecht University Library
Partner in Science
Universiteit Utrecht

Vocabula bibliae.

https://hdl.handle.net/1874/328547

Incipit prologus in prouerbia ſalomonis.

Pre valitudine .i. p̄
infirmitate Libra
rios .i. librorų cuſ
todes. vł potiꝰ no
tarios ſiue ſcrip
tores. Obnoxius
.i. obligatus. Panaretos .i. ecclesi
aſticus. a pan quod eſt totum et
ares quod eſt virtus et theſis poſi
tio .i. contentiuus oīm virtutum
Pſeudographus .i. falſo inſcriptꝰ
vel intitulatus quia ſcilicet inſcri
bitur ſapientia ſalomonis cų nō
a ſalomone ſed a philone ſit editꝰ
Prenotatur .i. intitulatur. Stilus
.i. modus loquendi grecā eloquen
tiam. Redolet .i. ſapit. Philo in
greca lingua fuit peritus licet eēt
iudeus. Sane .i. certe. Cudimus .i.
fabricamus. Coacuerunt .i. ad mo
dum vini acetoſi corrupta fuerūt
De prelo .i. de torculari Teſte .i. va
ſi. Interſerens .i. interponens Ob
literans .i. delens. Antiquās .i. qđ
erat antiquū reſtituens. Prepoſte
rus. ra. rum. quando preponitur
quod eſt poſtponendum. Inſcri
bitur .i. intitulatur. Calamꝰ hic .i.
penna.

Incipiunt parabole ſalomonis.
Caplm primum.

Aſtutia .i. calliditas ſiue ſā
gacia et quandoq̃ doloſi
tas. Animaduertet .i. in a
nima vertet et conſiderabit. qn̄q̃
ponitur pro punire. Enigmata ſūt
obſcure ſentencie per occultas ſi
militudines et ſic eſt ſermo figurā
tiuus. obſcura locutio vel diffici
lis queſtio. Hec torques is .i. orna
mentum colli. Lactauerint adulā
do. Tendicula le .i. decipula. Iaci
or eris. iactus ſum .i. proici vel ex
tendi. Molior iris .i. fabricare vel
excogitare. Odibunt dicebant ā
tiqui pro odient. Subſannare .i. de
ridere. Ingruere .i. euenire. Auer
ſio .i. a bono deuiatio. Ca. ij.

Infames .i. male fame adiecti
uum tercie declinationis. Hec pu
bertas. tatis. quam ſcilicȝ hūit
cū eſſet duodecim ānoȝ. Ca. iij.

Innitor. eris .i. inherere alios ꝯ
temnendo proprie eſt appodia
re Irrigatio quaſi medullarum
pinguedo. Concreſcunt .i. conden
ſantur vel ſpiſſantur. Impingo .e.
gis. pegi .i. ceſpitare. Moliaris .i.
ordines vel excogites. Emuleris
.i. ames vel imiteris. Ca. iiij.

Inclita .i. preclara. Ca. v.

Hic fauus ui. in quo mel ī cludi
tur. Biceps. pitis. ē qui habet du
as acies ⁊ poteſt eſſe oīs gn̄is. Pe
ne .i. fere. Hinulus .i. filius ceruě.
Foueris .i. dormis. Caplm. vi.

Damula eſt caprea agreſtis. vł
ſilueſtris. animal timidum et im
becille. et venit a noīe dama. e.
Conſere .i. complicare. Apoſtata
hic et hec. qui recedit a fide et reli
gione. Annuo is .i. nutum facere.
Extimplo .i. ſtatim ſubito et con
tinuo quaſi extra temporis ampli
tudinem. Aliqui pronunciāt extē
plo per e. ⁊ nō per i. Vnde quidā.
Tempus non timpus dicas ſaltē
neq̃ ſaltim. Extemplo nō extim
plo docet artis amicus Hic nutꝰ
tus .i. ſignum oculorum Hoc ſcor
tū .i. meretrix. Hic zelus li .i. amor
vindicte in zelatore vxoris ab alio
cognite. Caplm. vij.

Hec pupilla. le .i. medius pūctꝰ
oculi in quo eſt vis videndi. Hic cā
cellus .i. feneſtra reticulata. aliqn̄

dicit̃ luticula ſiue appodiatio. Itē
dicit̃ aula palacij ⁊ paruū foramē
parietis ⁊ interſticiū iter ꝓpugna
cula. et paries qui claudit chorū
Cācellus a cancro. Hic cancer cri
eſt q̃dā piſcis eſt quoddā ſignū in
celo ⁊ forceps. Hic cancer ceris eſt
q̃dam morbus. Cācello as eſt cācel
los conſtruere. Vecors vecordis
cordis vel omnis generis .i. ſtultus
Hic et hec et hoc ꝓcax eſt auidus
petitor iportun9 ad petēdū ipudēti
ter et iuerecūde petēs ⁊ ptinet ad
meretrices. Intexui .i. corde cōpo
ſui. Hec aloa aloe eſt arbor ſuauiſ
ſimi odoris atq; ſummi. Et lignū
ipſius vice thimiamatū altarib9
adoletur. Et hoc aloe aloes eſt eci
am talis arbor. Eciam eſt herba a
mariſſimi ſucci qui q̃dem ſuccus c
ſtringitur ad modū picis. et eſt e
iuſdem coloris et valde medicinal'
Hoc cinamomū .mi. vel cinamo
ma. atis. ē arbor quedam cui9 cor
tex eſt ad modū canne. Cynama
tres ſpecies dicūtur habere herba
rū. Irretio. tis tiui .i. illaqueare.
Protraxit .i. multū tenuit. Laſci
uiens .i. diſcurrens et ludēs qñ du
cit̃ ad macellū. q̃ñq; ponit̃ ꝓ volup
tuoſe viuere.

Caplm viii.

Hic vertex. icis .i. ſūmitas. Decer
nūt .i. iudicant Supbe .i. nobiles ⁊
glorioſe. Hoc gemmē inis .i. gene
ratio. Hec moles is .i. magnitudo
Cardines .i. extremitates. Valla
bat .i. circūdabat.

Caplm ix.

Hec arx. cis .i. rocca Hec illecebra
e .i. mala ⁊ illicita delectatio q̃a ho
minē illicit ⁊ decipit. Hec cella. le.
.i. ſedes. Hic ⁊ hec cōuiua. e. q̃ ſimr̃
cū alio viuit. Caplm .x.

Cedit̃ labiis .i. pcutit̃ ꝓpter labio
rū ſtulticiā. Suis .i. porci. hic et hec
ſus. Quāto magis ſi ſūt due dicti
ones ſeu partes ſeparate ſūt duo
accentus. Si vero vna tūc ē penul
tima correpta.

Caplm xii.

Excors. dis ois generis .i. ſine cor
de. Monumētū .i. monitio a monē
do. Itē eſt illud p qd aliquis āmo
net̃ et ad memoriā reducit̃. Eciā ē
ſepulchrū. ⁊ vtrūq; neutrū. Cōci
no per duplex. n .i. cōponere. Inco
inis ꝯt .i. inchoare ſiue firmare Ver
ſutus. a. ū .i. callid9 aſtut9 malici
oſus q̃ in oib; verſatur.

Caplm xiii

Hec vorago inis .i. pfūda fouea vl'
precipiciū. Hoc nouale is .i. nou9
cāpus. Caplm xiiii.

Trāſilio .i. trāſire. Verſipellis .i. aſ
tut9 ⁊ deceptor ⁊ poteſt eē adiecti
uū trīe declinationis. Ca. xv.

Iuge .i. ꝯtinuū ſiue aſſiduū adiec
tiuū trīe declinatiōis. Saginat9. a.
ū .i. īpinguat9 a ſaginor aris Opor
tun9 dicit̃ loco ⁊ tēpore debito. De
molior iris .i. deſtruere. Ca. xvi

Arrogans .i. ſupbus qui ſibi aſcri
bit qd nō habet. Serotin9 a. ū .i. q̃
tarde deſcendit ad blada maturan
da. Lactat .i. decipit blādiendo At
tonit9 a ū .i. cū ſigno ſupbie eleua
t9 vel q̃ſi cū quodā pauore cōcuſſ9
ꝯtritus vel pauefactus.

Caplm xvii.

Corrodēs obedit ſed q̃ famulat̃ o
bedit. Incido .i. cadere.

Caplm xviii.

Effeminatorū .i. molliū et debiliū
ad molliciē femineā deductorū Cō
ꝑmo is .i. ſopire ⁊ extiguē. Effabit̃
.i. rigide loquetur.

Colūt .i. honorant ⁊ a Ca. xix.

mant. Perſtillo as. i. guttas emit
tere a quo perſtillans antis. Hic
ſopor. i. ſompnus grauis Aſcella. i.
ala. Capl'm xx.

Tumultuoſus a. um. i. garrulo
ſus. Calculus eſt ratio numerus
ſentencia carbo. Calculus eſt pon
dus minimus lapis enſis acutus.
Deuotare. i. maledicere execrari
emiſſum votū infringere. freque
ter et firmiter vouere. Aliqui ha
bent hic deuorare ſecūdum bedaz
Hic fornix. icis. i. arcus triūpha
lis de oliuis palmis et mirtis fact9
quaſi foris nitens. Mulcto as. i.
flagellare vel punire maxime in
pecunia. Capl'm xxi.

Configo gis xi. i. cruciare. Defi
gere. i. obligare. Capl'm xxiij.

Ariolus. i. diuinator. Hic cōiec
tor. oris. i. interpres cōiecturis pe
ritus diuinator. Simbolū. i. collati
o ſermonū in cōcilio. vel pecunia
rū in cōuiuio. vt quando quilibet
ponit ſuā particulā. Et dicit a ſin
quod eſt con et bolos morſellus.
Suffuſio quaſi ſubtus fuſio quia
ſepe lacrimant potatores magni.
Vel ſuffoſſio quia ante tempus
ſuffodit et perditur lumē oculorū
ſuorū. Flaueſco. cis. i. flauuz et au
reū colorem pretendere. Regulus
. i. ſerpēs peſſim9. Regulus eſt ſer
pens rex paruus regulus ales.
Clauus i. i. quo regitur guberna
culum. Sopitus. i. dormitioni dedi
tus. Capl'm xxiiij.

Maceria. i. murus ſine cemento
Capl'm xxv.

Malū. li. i. pomum. Hoc nitrum
tri. eſt ſpecies terre que ſimilis ē
minuto ſabulo cui ſi infūdatur a
qua fumigat et valet ad veſtiuz
lotionem non multum differt a
natura ſalis. Capl'm xxvi.

Chamus. i. laqueus. Temulent9
a. um. i. ebrius. Hic ſuſurro onis. i.
murmurator. Lubricū qd labit de
facili ad indebita. Capl'm xxvij.

Contūdo tudi tuſū vl' tūſum. i.
conterere. Hec pila. le. i. lignū cō
cauū ad terendū frumentū. Tip
ſana. e. i. ordeū decorticatū. Hoc pi
lum li. vel hic pilus li. ē inſtrumē
tū quo aliquid in pila vel mortari
o teritur. Capl'm xxviij.

Fenore liberali. i. quando dat
vſura ad vſuram. Capl'm xxix

Hic hec et hoc peſtilens tis. a peſ
te et lentos quod eſt plenū. Auer
tere. i. excludere. Hic hec et hoc cō
tumax. i. inobediens. Ca. xxx.

Surrecte. i. ſurſū erecte. Sāgui
ſuge debet dici ſcd'm melius ſenti
entes cū veniat a ſugo quod pro
dicit pmaz ſillabam. Hic ſtellio o
nis eſt reptile ſimile lacerte tergo
depictuz lucentibus guttis in mo
dū ſtellarū. Capl'm xxxi.

Samuel. i. cū quo eſt deus et dic
tus eſt ſalomon. Hec ſicera. re. i.
omnis potio que extra vinum ine
briare poteſt. Hic inſtitor. i. merca
tor. Stragulatus. a. ū. i. diſcolor
manu artificis diuerſa varietate
diſtinctus. Hec ſyndon. onis. i. li
neum amictorium feminaruz quo
humeri teguntur quandoq3 poni
tur ſimpliciter pro panno lineo.

Incipit prologus in eccleſiaſten

Serme. i. fere Differerē. i. diſ
ſerendo exponere. Hic p
cinctus tus. i. principiū ante con
ſumationem. Conſectari. i. ſequi.

Incipit liber eccleſiaſtes.
Capl'm ſecundum.

Reor reris ratꝰ ſū.i. exiſti
maui. Induſtria.i.ſoller
tia et peritia. Erūpna.i.
miſeria.

Caplm.iij.

Diſtēdere.i.diuerſimode extēdere
Inſtaurare.i.reſtituere. Ca.iiij.

Patere.i.manifeſte ſubiacere. E
molumētū.i.lucruȝ qd accipit de
multura ⁊ ponit ꝑ quolibet lucro
Fulcio.cis.fulcior ciris.i.ſuſtētari
Foueri.i.caleferi. Caplm.v.

Temere.i.preſūptuoſe fatue ſtul
te ſine conſilio ſine cauſa. Frui .i.
vti cū delectatione. Ca.vi.

Abortiuus.i.ante debitū tempus
natus vel non ſuo et recto tempo
re ortus. Perfruitus.i.vſus.

Caplm vij.

Conducere.i.cōuenire. Obſtupeſ
cere.i.ſtuporē mentis incurrē de im
mutatione. Luſtrare.i.circuire in
ueſtigando. Caplm viij

Hec dino omis dominiū. Extiplo
vtꝰ puerbiorꝫ vij. Ca ix ⁊.x.

Retuſum.i.in acumine deſtructū.
Ebetare.i.ſuffocare obſcurare ob
cecare obtūdere ebeteȝ facere. Cō
tignatio.i.tignorū cōiūctio vel co
aptatio in edifitio. Ca.xi.

Copingere.i.cōiūgē. Ca.xij.

Putare.i.heſitare vel titubare Ca
paris eſt genus frutecti ſimile lē
tiſco naſcens in oriente habens in
ſūmitatibꝰ ſeminū rotunda capi
tula. Et ſuper oīa medicamina du
riciem ſplenis iuuat. Semen eius
ſi cum ſale componat eſcās aptum
eſt. ventrem mollit vrinam prouo
cat. Radix eius bibita paraliticis
mirifice prodeſt. menſtruis impat
Semen eius cum aceto coctum in
ore retentum dolorem dentiuȝ mi
tigat. Radix eius ſi maſticetur do
lorem dentium compeſcit. Vitta ē
infula quā caput ſacerdotis tegitur
vel ligatur. Vel eſt que crinibus
innectitur qua fluitantes religan
tur capilli. Vel eſt quā vincitur
corona ſiue ligatur corona id eſt
ligatura.

Incipiunt cantica canticorum.
Capitulum primum.

Hoc monile is. eſt ornamētū
ad claudendū pectus Mure
nula ē cathena auri et argē
ti virgulis cōtexta et ſic dicit eſſe
vermiculata. Hic accubitꝰ tus.i.co
meſtio vel refectio. Hoc laquear.
aris.i.teſtudo.

Caplm.ij.

Fulcire.i.replere vt ſuſtētet i eis
Vel cōgregare tegere vel compo
nere. Stipare.i.cōdenſare cōualla
re circūdare replere. Properare.
.i.feſtinare. Putatio.onis.i.pur
gatio vinearū. Hic groſſus ſi. ſūt
ficus immature et inabiles ad edē
dum. et proprie ſunt ficus primiti
ue que ad pulſuȝ venti de facili ca
dunt. Aſpirare.i.eleuare anhelare
conari deuenire valde ſpirare vl fa
uere.

Caplm.iij.

Pigmentarius.a.ū.i.confectū ex
diuerſis. Vel hic pigmentarius q
facit confectiones. Ferculum dici
tur appodiatio vel reclinatorium.
⁊ ſic forte ſumit hic. Item dicitur
menſa ſiue diſcus edentium ⁊ vaſ
culū miſſoriuȝ in quo epule ferun
tur. Caplm.iiij.

Hec tonſa e.i.ouis. Gemellus.a
ū.i.duplex. Vitta. vtꝰ eccl'iaſtes.
xij. Propugnaculū ſi eſt locꝰ vbi
ſunt pinne muroruȝ. et quaſi pro
cul pugnatio. Hic pardus di. eſt
beſtia varia ⁊ velociſſima preceps

ad ſanguinē. Cypri in egipto ſunt
arbores aromatice ſemine candi
do et odorifero quod coquitꝛ ī ole
o et exprimitur vnde paratur vn
guentū regale quod cyprū dicitꝛ
pro arbore feminini. pro vnguen
to neutri generis. Fiſtula eſt idē
quod caſia. arbor aromatica ſed
parua et robuſti corticis. Ca. v.
Hic cincinnꝰ ni. i. collectiō capil
lorū ad vnā ſeriem. Elate ſecūduꝫ
papiā dicuntꝛ palmaruꝫ folia que
furſū eleuantꝛ nec pendent deorſuꝫ
ſicut aliarū arborū. Hec elata. te
quaſi eleuata. Alij dicūt elate vel
elates grece abietes eſſe latine.
volentes mediam corripere. Alij
dicūt ꝙ cū ſit dictio greca et inde
clinabilis debet in fine accentuari
Hec areola. le. i. parua area ſicut
ortus vel aliquod paruū ſpacium
Conſitus. a. ū. i. cōplātatus. Hic
et hec tornatilis et hoc le. i. velocitꝛ
operans ad moduꝫ torni. i. inſtru
menti ad tornandū. Hec iacinctꝰ
ti. i. flos vl̄ lapis p̄cioſus. Ca. vi.
Hec acies ei. i. caterua militum
armatorū. ſiue acuties oculi pūc
ti vel cultelli. Chorus caſtrorum.
i. ſocietas militanciū. Ca. vij.
Hoc femen. inis. i. femur mulie
rum. Hic crater. eris. i. menſura
vini. Hec mandragora. re ſecūdū
auguſtinū eſt genꝰ pomi. Eius āt
poma ſūt pulchra et odorifera et in
ſipida. Caplm viij.
Innixus. a. um. i. ſe appodians
Compingere. i. ornare operire.

Incipit liber ſapientie.
Caplm p̄mū.

Hoc erſice. i. vocare. Defluere
. i. ad pccā labi. Ca. ij.
Circūuenire. i. decipere.

Hec traductio onis. i. manifeſtati
o. Hic et hec et hoc nugax. i. fatuꝰ
et vanꝰ. Preferre. i. laudare vl̄ p̄
ponere. Caplm iij.
Hoc arundinetū. ti. eſt locus v
bi creſcūt canne. Hic ſpado. onis.
. i. eunuchus caſtratus. vl̄ dicitur
ſurculus fruge carens. Concidere
. i. cadere. Caplm iiij.
Hic et hec multigena. vel multi
genus a. ū multiformis. Spurius
. a. um. i. degenerans a natura
Hoc vitulamen. inis. eſt planta il
la infructuoſa que naſcitur a ra
dice vitis. Canus. a. ū. i. maturus
Faſcinatio Hic faſcinꝰ et hoc faſci
num. ni. i. incantatio. Hec faſceni
na e. eſt mulier que ponit faſcinuꝫ
Hij faſcennini. orꝫ. ſūt carmina q̄
dicit mulier quando pellit faſcinū
Hec faſcennine arū ſunt carmina
que dicit mulier mouendo cunas
vt ſopiat puerum. Quandoqꝫ po
nuntur pro laudibus vt in ſermo
ne beati iheronimi. Inuenitur eci
am feſcenninus a. ū. i. nuptialis.
Traducere. i. ad ſiniſtram ſtatuē.
Caplm. v.
Hec ſubitatio. onis. i. ſubita ac
quiſitio. Argumentum. i. indiciuꝫ
vel ſignum Lanugo eſt flos tribu
li. qui bene exſiccatus leui flatu ī
aerē effertur. vel dicitur prima
capillatio ī barba. Hec torax acis
. i. lorica fortis. Habene ſunt linee
que apparent in pride. Inſilire. i.
deuenire. Excandeſcere. i. iram in
dicare. Caplm vi.
Excidere. i. cadere de gracia ī cul
pā Preoccupare. i. preuenire Hoc
ſcema. atis. i. dignitas vel honor.
Tabeſcere. i. contriſtari vel cōſu
mi ex bonis alterius. Caplm vij.
Hic vapor oris. i. calor. Ca. viij.

Generositas .i. nobilitas. Contubernium .i. tabernaculum vel societas vel conuentio ad tempus commanendi. Versucia .e. .i. contorta sententia vel astuta. Conuictus tus .i. sociata refectio.

Capitulum ix.

Aufugio gis .i. recedere. Affuit .i. astitit.

Capitulum x.

Hec penthapolis vel penthapoleos a pentha quod est quinque et polis ciuitas .i. regio quinque ciuitatum. Hoc figmentum .i. species salis scilicet vxor loth. Circumuenire .i. decipere. Ab altitudine .i. profunditate disertus a um .i. facundus et expeditus.

Capitulum xi.

Hec traductio onis .i. mors. Momentum statere est stilus vel lingula in transuersali ligno posita que cognoscitur equalis ponderatio. Antelucanus a um .i. ante lucem existens.

Capitulum xii.

A sacramento .i. a terra sacta que in medio mundi est. Hoc ludibrium brij .i. res ludo et contemptu digna vel derisio.

Capitulum xiii.

Spiritum .i. ventum. Citatus a um .i. commotus. Hic vertex icis .i. nodus vel globosa eminentia ad modum verticis apparens in ligno. Perliniens .i. superinducens. Rubrica .i. color rubeus. Fucus .i. tinctura que fit de herba nomine fuco. etiam est quidam color suppositus. Item est maior ape et minor scrabrone. Vel dicitur mendacium fraus dolus ysidoris astutia que supponitur veritati colorande.

Capitulum xiiii.

Perferus a um .i. crudelis et periculosus. Hec ratis .i. nauis. Adire .i. pabulare. Credere .i. committere. Prouexit .i. produxit vel promouit. Abductus a um .i. distractus separatus absentatus asportatus. Inde hec abductio quod quandoque ponitur pro alienatione. Hec mechia .i. adulteratio.

Infandus a um .i. non nominandus.

Capitulum xv.

Hec effigies ei .i. forma. Concertari .i. pugnare vel contendere. Mutuor aris .i. mutuo accipere.

Capitulum xvi.

Hec ortigometra .i. coturnix secundum grecos. et componitur ab ortix quod est grece idem quod coturnix ab ortigia insula et metior iris. Sed si componitur ab ortix et metros quod est mensura tunc corripit penultimam. Hoc malagma atis .i. emplastrum vel medicamentum. Tabescere .i. liquefieri putrescere vel deficere. Hibernus a um vel hic et hec hibernalis et hoc le .i. hiemalis.

Capitulum xvii.

Limpidus a um .i. clarus politus perspicuus. a limpido as are quod est limpidum facere purificare et clarificare. Hec traductio onis .i. mors. Echo indeclinabile dicitur vox sonus aeris in cauernis vel in silua vel in criptis vel in vallibus resonans. Vel secundum fabulas dicitur quedam puella sagax et sic potest esse femininum.

Capitulum xviii.

Animequiores .i. animas vel animos equiores .i. pacatiores habentes. Animequus a um secundum papiam .i. patiens. Prouocare .i. ad bonum incitare. Prosilire .i. procul quasi de celo salire. Hec poderis is .i. vestis sacerdotalis que erat linea corpori penitus astricta vsque ad pedes descendens. Vnde vulgo camisia vel etiam talaris dicta est a pos grece .i. pes latine.

Capitulum xix.

Depauere .i. pastum recipere. Hic incolatus tus .i. inhabitatio. Ortigometra vt supra capitulo xvi. Redigere .i. re

uertere. Agreſtiā .i. ad agros ptīnentia.

Incipit liber eccleſiaſticus. C. I

Menſus eſt .i. menſurauit a metior-tiris qđ facit metiens mēſus vł metitꝰ menſurus vł metitꝰ. Hec defectio .i. mors. Execratio .i. deteſtatio. Elidere .i. contēre vel concutere vel occidere. Ca. ij.

Hec obductio onis .i. mors Applitū .i. appoſitū. Sceleſtus. a. uȝ .i. ſcelere deprauatus. Capl̄m iij.

Elemoſina ab eleymon quod ē miſericors. vel ab eloy qđ eſt deus et ſina quod eſt mandatū. Hic hec et hoc praui-cors. dis .i. prauū habens cor. Hic frutex -cis .i. arbor parua. Capl̄m iiij.

Tranſuertere .i. ſubtrahere vel auertere. Protrahere .i. prolongare vel differre. Acide .i. moleſte anxie triſtanter vel doloſe. Complecti .i. conſequi. Hic placor oris .i. trāquillitas mitigatio et placentia. Hec ineruditio .i. imprudentia. Agoniſari .i. luctari pugnare vł agonē exercere. Citatꝰ a. ū .i. preceps vł incōſideratꝰ. Capl̄m. v.

Hic propiciatus tus .i. remiſſio. Ventiles .i. inſtabilem te reddas Denotatio .i. dampnatio vel digiti oſtenſio confuſione plena. vel maledictio vł execratio. Capl̄m vi.

Hic et hec eucharis idis ab eu qđ eſt bonū et charis gracia dicitur bene gracioſus. Inicio ījcis .i. itꝰ iacere Hic torques. is .i. ſtropa vł ligamen. Hec torques eſt ornamētum colli. Accidior aris .i. anxiari vel tedio affici vel indignari et ſtomachari. ab accidia que eſt triſticia moleſtia anxietas et tediū. Hec baſis. ſis .i. ſuſtetamentū fundamentum vel columpna Extererere .i. frequēter terere. Ca. vij.

Hic et hec imunis et hoc ne .i. expers liber alienus et ſine parte. Sortitus es .i. īuemiſti. Credere .i. cōmittere. Capl̄m viij.

Strues .i. compones. Fenerari .i. mutuū dare. nūc deponēs. nūc actiuū ſiue neutrum tranſitiuum aliquando notat ſupadditionem vſurarum. Inferre .i. irrogare Cōuiciari .i. cōuicia dicere. Ca. ix.

Zelare .i. amore zelotipo diligere amare vel appetere. Multiuolus a ū .i. qui mltos vł multa vult Cōptus a. ū. a como is. quod eſt ornare vel polire. Accūbere .i. comedere ſup cubitū reclinare. Hic et hec cōuiua .i. cōmenſalis ſiue ſocius ī menſa. Capl̄m x.

Hic et hec ſcriba. e .i. ſapiens. Hic potentatus tus .i. poteſtas vł dignitas. Arefacere .i. deſiccare. Inſcius .i. ſtultus vel ignorans.

Capl̄m xi.

Adicio is .i. addere vel apponere Addico. cis .i. aſtringere. Abdere .i. abſcondere Peſſimo a peſſimor .i. peſſimꝰ fieri. Capl̄m xij.

Eruginare eſt erugīnē vel rubiginē contrahere. Stimulari .i. cōpungi. Indulcat .i. adulando dulcia loquitur Suffodiet .i. ſbtus fodiet decipiendo te. Capl̄m xiij.

Fremo is et fremeo es .i. dētibꝰ ſtridere. Exinanire .i. īanem et vacuum relinquere. Improbus .i. importunꝰ. Impingere .i. retro repellere. Capl̄m xiiij.

Liuidus. a. ū .i. inuidus. Caſulā .i. parua caſa vel domꝰ Hoc tegmen inis .i. tectū. Capl̄ xv.

Implanare .i. decipere ⁊ in errorē mittere. Execrari .i. abhomīari

deteſtaẽt

Caplm xvi.

Ceruicatus a. ũ. i. ſupbꝫ furioſus cõtumax. Procella. i. ĩpet⁹ vl' repẽtin⁹ vẽtus.

Caplm xvij.

Hoc magnale. i. magnitudo ꝓpoſitionis. i. gratie tibi ꝓpoſite a deo.

Caplm xviij.

Calculus. i. lapillus. Hoc euum ẽ ꝓprie illa duratio que habuit principium ſed non habebit finez Hoc fenus oris. i. vſura vel mutuum.

Caplm xix.

Sollertia. i. induſtria. ſollicitudo vigilantia. inſtantia. aſtutia. Submitte. i. hũiliare et deicere. Veteẽ. i. prohibeat.

Caplm xx.

Detrimentuz. i. minoratio et peioratio dampnũ. Acharis. i. ſine gratia ſiue non gratioſus. Gratis. i. ſine cauſa. Sponte. i. ſine remuneratione. Hic et hec potior. i. tolerabilior. Inaltare. i. in altũ leuare Laſciuus. i. petulans vel luxurioſus. Petulans. i. male petens alienum pudorem. Hoc exeniũ. ij. eſt donũ de longinquo miſſũ. Ab e. et xenos qd ẽ pegrinũ. Hic mutus ti. dicit ſtrabus eſt quoddã gen⁹ rane qd dicit calamitũ quod proiectũ ĩ os canis latrantis ſtatim facit ipſum muteſcere. hic poteſt eſſe mutus a ũ.

Caplm xxi.

Ruphea. i. ꝑpata vindicta. Hec cathaplectatio onis. i. cõuiciũ. A catha qd eſt iuxta et plecto. tis. qñ tanta eſt rixa ꝙ fere ſe plectũt. i. puniũt et verberãt. Feſtinato. i. feſtinãter aduerbiũ tẽporis vl' q̃litatis. Hoc ĩpendiũ. dij. i. ſũptus vel expenſe.

Caplm xxij.

Hec deminoratio. i. glorie dimunũtio. Cõglutinare. i. cõiũgere. ¶ Teſta. i. vas fictile cõfractũ Accidior aris vtĩ ca. vi. Hoc locamẽtuz. ti eſt cathenatio lignoꝝ que ſolet fieri ĩ fũdamẽtis edificioꝝ. Sine ĩpenſa cemẽtũ. vel cemẽtũ ſine impẽſa eſt lutum vel ſabulũ ſine calcis admixtione qd ĩ multis locis gratis acquiritur. ſed calx non ſine multa impenſa. i. expenſa acquirit.

Caplm xxiij.

Infrunite pmo. i. inſipienti et indiſcrete quaſi ſine frumine qd eſt illa pars gutturis vbi cibi ſapiũt Scdo. i. imprudenti quaſi ſine froneſi. i. ſapientia vel prudẽtia. Tertio. i. ĩuerecunde quaſi ſine fronte vbi eſt ſignum verecundie. Quarto. i. precipiti in factis vel in vbis quaſi ſine freno. Quinto. i. corrupte et putrefacte quaſi ſine frunio. quod eſt puluis de corticibus arborum contritis quo cerdones coria preparant. Infrunitus a ũ poteſt eciaꝫ dici guloſus qui ſaporem nõ querit in morſello ſemicocto. Hic liuor. oris. i. ſignum verberꝝ in carne relictum et quandoqꝫ ponitur pro inuidia. Fruſtrare. i. decipere Volutare. i. ĩuoluere.

Caplm xxiiij.

Prodire. i. exire. Texi. i. operui. Hec platanus eſt arbor a latitudine foliorum ſic dicta quia platos. grece latine latum dicit. Hec balſamus arbor hoc balſamum lignũ fructus vel liquor. ¶ Aromatizare. i. redolere. Hec ſtorax. acis. ſpecies eſt reſine et eſt arbor arabie. Galban⁹. ni. eſt lacrima cuiuſdã herbe ſimilis ferule ſed communit dicitur hoc galbanum. Vngula idẽ eſt onica ſpecies ſcilicet aromatica. ¶ Hec libanus eſt arbor. hic libanus mons eſt. hoc libanum eſt thus. ¶ Hic ponitur nomen mon

tis pro nomine arboris. Vaporare eſt calefacere vrere vaporem emittere vel vaporando emittere Hec therebintus eſt arbor cuius reſina ſimiliter appellatur. Hic trames e itis. eſt via parua et tranſuerſa per agrum. et videtur hic poni p parte aque a flumine deriuate.

Capitulum xxv.

Agglutinandũ .i. adiũgendũ nomen gerundiuũ adiectiuũ. Obductus tus .i. deceptio latens. C. xxvi

Hec delatura .e. .i. accuſatio vel proditio detractio. a defero defers Sedulus. a. ũ. .i. attentus. aſſiduꝰ bonus quaſi ſine dolo.

Capitulum xxvij.

Hec compago inis .i. iunctura Hec pertuſura e. .i. foramen. Hec aporia e. .i. pauptas. ab aporos grece quod latine dicitur pauper. Vel aporia eſt aptio languor. labor ãgor. aculeus. ſtimulus. vulnus e cura. tedium. moleſtia. triſtitia. Fluxio. vel deriuatio. Hec poderis vt ſupra ſapientie xviij. Hec horripilatio .i. pilorum erectio pre horrore. Hec obturatio .i. clauſio Perſequeris .i. pfecte ſequeris. Cõdulcare .i. dulcia loqui. Offendere .i. ipingere vel ceſpitare. Ca. xxviij.

Hec tabitudo. dinis .i. liquefactio pro pctis. Imminere .i. iſtare De teſtamẽtũ .i. preceptũ. Proficiſcũtur .i. prouenĩut. Concidere .i. con[illegible]ere vel cõminuere. Viratus a. [illegible] .i. virilis vel de fide thori. vl' viros habens. Sepi .i. circunda vel circũclude. Capitulum xxix.

Peregre eſt aduerbiũ ſignificãs ad locũ. per locũ. in loco et de loco .i. locorum inſtabilitas. Hoc domiciliũ. lij .i. habitaculũ ſtabile.

Capitulum xxx.

In zelum .i. in inuidiam. Tunde .i. percute. Validus .i. fortis et ſanus. Libatio .i. ſacrificatio Longeuitas .i. longa vita. Capitulum xxxi.

Sectari .i. ſequi cum frequentatione. Hec faux. cis .i. mandibula. Frugi omnis generis indeclinabile .i. parcus temperatus bonus vtilis valens abſtinens ab alieno. cõtentus ſuo. et contemptor diuitiarum. Nimius .i. ſuperfluus manducator. Colera eſt vnus de quatuor humoribus. que vocatur fellicula .i. fellis effuſio. Tortura et tortꝰus. et torſio idem ſunt .i. inteſtinorum afflictio. a torqueo. ques Infrunitus. a. ũ. .i. intemperatus et ſine freno incomedendo.

Capitulum xxxij.

Corrogatio .i. congregatio. Hec ſmaragdus di. lapis coloris viridis Aduocare .i. ad modũ aduocati tegere. In ſectationibꝫ .i. hijs que inſequitur et opatur. Capitulum xxxiij

Allidere .i. impelli vel concuti. Hic axis is .i. ſala carri. Verſatil .i. circa quã rota verſatur. Hic emiſſarius q̃ emittitur ad coitum iumentorũ. Hinnire .i. hinnitum emittere. Solo .i. terra firma. Aſpiras .i. vinis. Hoc lorũ ri .i. cingulũ vel habena. Capitulum xxxiiij.

Hec fantaſia. hoc fantaſma atis hec faſma. e que idẽ ſunt. A faſmos quod eſt apparitio prope inanis et icerta. Complanabitur .i. aperte et plane docebitur. Implãtatus .i. non radicatus.

Capitulum xxxv.

Litare .i. ſacrificare. Hec ſiligo inis .i. farina mundiſſima aliquando idem qd ſimila. Sceptra .i. dignitates. Capitulum xxxvi.

Deflectens .i. declinãs. C. xxxvij

Sudes.i.palus acut⁹ Hec traiec
tio om̄s.i.tranſportatio mercium
ad forū. Titubauerit.i.in fide du
bitauerit Nota q̄ q̄ aliquando
eſt coniunctio electiua vł aduerbi
um eligendi ut bonum eſt cōfidere
in domino q̄ ꝛc̄ Item ē accuſati⁹
hui⁹ nomis que Vel ē cōiunctio
copulatiua idem q̄d et Vel eſt ad
uerbiū compandi Vel ſimilitudis
Itē duplicat̄ ⁊ ē ɔi ūctio adūſatia
ut q̄q̄.i.q̄uis Itē tenetur īfinite
vel admiratiue ut O q̄ ſuauis ꝛc̄
Itē q̄titatiue ut ecce q̄ bonū Hic
poteſt poni ɔpatiue vel electiue vł
etiā negatiue.i.nō ī homīe Auidus
.i.nimis ardenter appetens.

Capitulū.xxxviij.

Hoc pigmentū ti.i.confectio
Hec abductio.i.recuſatio conſola
tionis Hoc iaculū li.i.miſſile vł te
lum Inde iaculor aris.i.telū mittē
et ſic capit̄ hic Vel iaculū eſt rete
piſcatorū Itē hic iaculus eſt q̄dā
ſerpēs qui de vna arborē ſe proicit
ſup aliā. Hic architectus ti.i.qui
facit domos Linitio.i.ſupīductio
vel coloratio Tranſilire.i.tranſire
Teſtamentū iudicij.i.pactū pe ne
infligende vel glorie ɔferende.

Capitulū.xxxix.

Uacare.i.intendere vel inſiſtere
Hoc diluculum ideſt mane iu
uentutis. Tradere id eſt dare. Fu
rore id eſt feruore ſpiritus ſancti
Obaudire id eſt obediendo au
dire Congeries id eſt congrega
tio Hic placor oris id eſt trāquil
litas Hic cathacliſmus id eſt di
luuium.a catha q̄d eſt vniuerſale
vł per.et clima atis quod eſt pars
quaſi per omnes partes. vel per
quatuor climata Arida.i.terra.
Epulabuntur deuorando ſcilicet
impios. Capitulum.xl.

Oram.i.partem vł regionē Hec
ſatio om̄s.i.ſeminantis actio Vel
ſationes.i.ſata virentia. Condul
cabitur.i.cōmendabit̄. Cap̄.xli.
Defectus a ū.i.conſumpt⁹ Hue
runt̄.i.lamentantur Obfuſcatio.i.
obūbratio vł obſcuratio. Ca.xliij
Accelerauit.i.celeriter deſcendē
fecit Aſpirabit.i.flabit Hic noth⁹
.i.auſter ventus q̄ corrūpit aerem
Demergens.i.ad terram deſcendēs

Capitulum.xliij

Prediti.i.ſuppoſiti vel ōrnati a
predo is Teſtamentū.i.circūciſio
nem Tumulū vel cumulū.i.mon
ticulum. Capitulū.xlv.

Monſtra.i.ſerpentes magoꝝ vł
ſerpētes ignitos vł plagas egipti
monſtruoſas Pacare.i.pacifica
re: Stolā.i.tunicam iacinctinam.
Hic circūpes vł circūpedilis.i.ſan
dalia vel malogranata circa pedes
Hic coccus ci.i.genus tincture vł
capitur pro panno vel filo rubeo
Fungi.i.uti Ceterū.i.aliud aliquid
Abolere.i.delere.

Capitulū.xlvij.

Hoc cornu.i.fortitudo ł poteſtas
īdeclinabile Hic modulus.i.cant⁹
Conderet.i.edificaret Retexit.i.ſa
pientia operuit a re et tego Hoc
enigma utʒ̄ puerbioꝝ pmo Hoc
auricalcū eſt metallū haben[illegible]
ſplendorem et duriciam eris [illegible]
phanare.i.contaminare.

Capitulū.xlviij

Hec permicies ei.i.mors Conciliare
.i.concorditer facere.

Capitulum.L.

Suffulcio.i.firmare. Vernis id eſt
hijs qui ſūt in vere. Libatio id ē ſa

crificiū de liq̄dis. Ductilibus .i. tuſi
omib; fabricatis ſiue ꝓductis.

Capl'm .ii.

Precox .i. ante alios fructus ma
tura vel ſolis calore decocta : om
nis generis. Precoquus .idem.
Colluctata eſt .i. pugnauit per mlˊ
tum ſtudiū. vel ſimul luctabatur
Luxi .i. reſplendui.

Incipit primus liber machabeorum

Capl'm primum.

Gymnaſiū .ſii. ſu: ſcole v
bi docebantur iudei rit9
grecorū. ſed ꝓprie dice
batur locus in quo exer
citabant athlete et curſorū veloci
tas cōprobabatur. Modo dicitur
hoc gymnaſiū loc9 ſtudii vel ipſū
ſtudiū. Fecerūt preputia q̄a dimi
ſerūt circūciſionē. Exterus .a. ū .i.
extraneus. Abdit9 .a. ū .i. ſecret9
ꝯ occult9 loc9. Capl'm .ii.

Oppilare .i. claudē vl' obturarē.
Cornu .i. poteſtatē. Capl'm .iii.

Hic pētacōtarchus ci .i. q̄nquage
narius ꝓnceps. a pentha quod eſt
quinq3 et coſte .i. decem et archos.
.i. princeps. Hic decurio .onis qui
erat ſup decem. Capl'm .iiii.

Hoc paſtoforiū rii .i. manſiūcula
circa templū. Hec cynara .re. eſt
inſtrumentū muſicū ad mouēdū
ali[illegible]nine accitabulū ad aduo
c[illegible] Hec ſcutula .le .i. forma
[illegible] Capl'm .v.

[illegible]machina .ne .i. muralis ba
li[illegible]vel ingeniū ad deſtruendum
murū. Hoc fanū .ni .i. templum.
Fauſta acclamantes .i. laudes de fe
licitate et proſperis ſucceſſibus de
cantantes. Fauſt9 .a. ū .i. felix cu
i fortuna fauet. Capl'm .vi.

Conſtipatus .a. ū. A cōſtipo as
quod eſt condenſare cōuallare cir
cūdare congregare replere prote
gere componere fulcire. Tormen
ta .i. magna inſtrumenta. Hoc ſpi
culum .li .i. breuis lancea Hic ſcor
pius vel ſcorpio .i. ſagitta venena
ta arcu vel tormentis excuſſa.

Capl'm .ix.

Emerſerunt .i. exierant. Hec ā
bitio .i. circuitus cupiditas mag
nus apparatus ſicut hic. Diſſilit .i.
deſcendit. Obcluſum .i. circumclu
ſum. Capl'm .x.

Interpellantes .i. cōtra eū loquē
tes et quaſi in cauſam trahentes
Cōparemur .i. cōferam9 virtutes
noſtras in pugna. Capl'm .xi.

Demolitus .a. ū .i. deſtruct9. Feſ
tinato .i. feſtinanter Hec toparchi
a .a topos quod ē locus et archia.
.i. principatus. Aſſidebat .i. inſta
bat. Capl'm .xiii.

Hec pyramis idis .i. ſtructura al
ta et quadrata a lato incepta ꝛ i
anguſto terminata ad modū ig
nis. A pyr quod eſt ignis et ydos
qd eſt forma. Direptio .i. diſſipati
o. Bahen grece eſt corona latine.
ſcdm rabanū eſt ornamentū colli
ex anulis aureis ꝯfectū Dexteras
acciperent .i. pacē ꝛ concordiā quā
veteres p dationē dextre faciebāt
Hoc nablū vel hec nabla .i. pſalte
rium. Capl'm .xiiii.

Hoc pondo indeclinabile ē pōdꝰ
mille mnarum. Mna eſt pondus
centum dragmarum. Hic peribo
lus li. eſt murus atrii domus do
mini qui totum templum per qua
drum ambiebat. Hoc erarium rii
eſt locus theſauri. Capl'm .xv.

Vendicare .i. appropriare aliquā
eſt vſurpare Hoc numiſma atis .i.
moneta in qua fiebat deſcriptio ꝑ

quã nũmi diſcernebant.

Secundus liber machabeorum.

Capitulum primum.

Hec nanea. ee. i. diana. Cõtu
tari. i. claudere vł abſcõdere
Preſtans. i. excellẽs quaſi ã
te ſtans. Caplm. ij.

Vendicarẽt. i. ſubiugarent Abole
re. i. delere. Vel eſt abſtergere ĩce
dere obliuiſci neglige de memoria
tollẽ ĩ obliuionẽ mittẽ. Ca. iij.

Peragraturus. i. pambulaturus
Detulerat. i. accuſauerat. Repeda
re. i. remeare vel redire. Ca. iiij.

Hic neceſſarius. rij. i. amicus. Ad
ãgẽdã. i. cõpeſcendã vel reprimen
dã. Hic exceſſus ſus. i. trãſitus vł
mors. Hec ephebia e. i. ꝓſtitutio ł
ꝓſtibulũ puerorũ. Cõtribules. i. q̃
ſũt de eadem tribu. Hec paleſtra e
. i. lucta vł locꝰ luctatiõis diſcꝰ. i.
ludꝰ ĩ quo ſcutella plũbea picieba
tur in aerem. Quiquẽnalis agon
. i. certamen vel pugna que fiebat
de quiquẽnio in quiquẽniũ. ¶ Hec
triremis mis. vel hic et hec tremis
et hoc. e. i. tres remos vł tres ordi
nes remorum habens. Hoc aſilũ.
li. eſt locus in quo erat quis ſecu
rus et ſic capitur hic. Vel dicitur
tẽplũ quod remus et romulus cõ
ſtituerũt Vł locus ſacer quem ne
phas ẽ violare. Hic aſilꝰ. li eſt mu
ſca q̃ ſtimulat boues. Dederũt. i. ꝑ
tulerũt vł ſuſtinuerũt. Ca. v.

Digeſtꝰ a ũ. i. ordinatꝰ Explicare
. i. ordinẽ deſcribẽ Comminus. i. de ꝓ
pe Diſtrictis. i. diuerſimode ſtrictis
vel relaxatis Hoc exitiũ cij. i. mors
Feriatis. i. ceſſãtibꝫ ab operibꝫ. Ca

Vltro. i. ſpõte. Hic lib plm vi.
eri. i. bachꝰ d̃s vini. Coeuntes. i. ꝯ
uenientes. Hiare. i. os aperire quãq;
eſt fatigari rũpi ſcindi aperiri deſi
derare vel deficere Deſtinare eſt de
putare aſcribere ſignificare ꝓnũ
ciare legare mittere vł deliberare
Vitã excedendo. i. moriendo. Per
ſugar. i. tñſitorie vtar vł eſt deſtru
ere. Caplm vij.

Hoc flagrũ gri. i. virga vel ſũmi
tas virge. Taureus a ũ. i. flagellũ
de neruis taurorꝫ. Admoueri i ap
plicari vł apponi. Torreri. i. crema
ri laſſari. Caplm viij.

Hec ſtrages is. i. ꝓſtratio. Hoc
mãcipiũ. pij. i. ſeruꝰ Incominus. i.
ꝓpe. Pluralit̃ hec epynichia orꝫ. i.
ſolẽpnitas vel gratiarꝫ actio ꝓ vi
ctoria prehabita. Ab epy qd̃ ẽ ſup
et nichos victoria. Caplm ix.

Hoc geſtatoriũ vel geſtoriũ. i. in
ſtrumentũ quo aliquid portatur.
Cõgeſtꝰ. a ũ. i. accumulatꝰ. Colla
ctaneꝰ a ũ. i. eodẽ lacte nutritꝰ.

Caplm. x.

Hic tirſus. ſi. i. baculus vł rãmꝰ
cum frondibus Vel dicitur medi
us frutex oĩm herbarum vel olex
Vel genus cymbali in modum fe
neſtre quadrate facti Hec diorag
ma. e. A dia quod eſt duo et drag
ma e quod eſt octaua pars vncie.
Hec crepido inis. i. extremitas in
circuitu. Caplm xi.

Dioſcori. i. iunij. Cõmeare. i. tñſire
vel cõuenire. Xandici. i. a[illegible]
gua macedonũ.

Caplm xij.

Hic cypriarches. is. i. p[illegible]
pri. Hec ſcapha. e. i. nauicul[illegible]
altũ. i. in ꝓfundũ. Promiſcuꝰ. a.
ũ. i. mixtus. Laceſſentes. i. ꝓuocã
tes. Hec dragma. e eſt nũmꝰ certe
quantitatis habens imaginem re
gis. ¶ Hoc dragma atis eſt quar
ta pars ſtateris vel genus car

minis. Cum pietate.i.religione fi
dei et cultura dei. Caplm xiij.
Hic aggeſtus.tus.i.cumulus ł
coadunatio. In preceps.i.ī ꝑcipi
tiū. Hic guſtus.i.expientia vł no
ticia. Impigere.i.ipellē Sedare.i.
placare vł pacificare. Ca.xiiij.
Hic tallus.li.i.vas offertorium
Nactus.a.ū.i.iueniens vł adeptꝰ
vel cōſecutus. Hec clades is.i.peſ
tilentia. Annuere.i.conſentire. Fe
rocius.i.durius. Pecijt.i.pcuſſit
Preruptus.a.ū.i.altꝰ. Ca.xv.
Acceſſire i.vocare. Alternus.a
ū.i.per viciſſitudinē permutatus.
Exactꝰ.a.ū.i.iportune petitus et
ījuſte. Ab exigo quod eſt expellē
quaſi extra vel vltra agere. pſice
re.ījuſte vel ſimpliciter petere vł
diuidere.

Incipit ꝓlogus in yſaiā ꝓphetā.
Per cola.i.per maiores
diſtinctiōes Per coma
ta.i.per minores. Colō
.i.mēbrum. Hoc coma
atis.i.articulus. Diſertus.i.diſcre
tus et eloquens. Quippe.i.qd mi
rū. Elegantie.i.eloquentie vel ex
cellentie. Ad liquidū.i.clare et ex
preſſe. Texere.i.cōſtruere ordina
re. Comicio.i.opior. Perſpicue.i.a
pte. Ethnicis i gētilibꝫ. Editionē
.i.t[illegible]
O[illegible]onē. Stimulāte.i.icitāte
de[illegible] ꝓphetiā. Emuli.i.iuidi
di[illegible]es. Laniāt.i.detrahendo
[illegible]nt. In fultarēt.i.iꝓpera
rent [illegible]ectus.i.ſerratus.

Incipit yſaias ꝓpheta. Ca. pmū
Sceleratus.a.ū.i.ſcelere
depuatꝰ Abalienati.i.
pſcē alienati. Sup quo
.i.ad quid. aduerbiū iterrogandi
Fotus a.ū.i.mitigatꝰ. Hoc tugu
riū.i.caſula Hoc cucumerariū.i.lo
cꝰ vbi creſcūt cucumeres Quo.i.
ad quid. Hec neomenia e.i. feſtuꝫ
nouelune. Coccinū coccus a vmi
culus idem.i.color rubeus. Coccꝰ
tamē et coccinū magis accedunt
ad nigredinē. vmiculus aūt ad al
bedinē. Excoquā.i.per ignē purga
bo. Sceleſtus.a.ū.i.peccator mag
nus. Caplm.ij.
Conflabūt.i.conuertent per fa
bros. Hic et hec augur.uris.i. qui
diuinat in auibus. Ca.iij.
Hic ariolus.li.qui diuinat in a
ris. Hic architectus ti qui ſcit cō
ſtruere edifitia. Miſticus a.ū.i.fi
guratus. Effeminatus .i. inſtabił
ſicut femina Tumultuare.i.tumo
re multo garrire. Exactores.i. im
portuni pecunie petitores Depaſci
.i.demoliendo paſci. Commolere
.i.fame attenuare proprie tamen
eſt terere et quaſi molēdo diminu
ere. Nutibus oculorū.i.ſignis laſ
ciuie. Decaluare.i.denudare vł de
corem capillorum auferre. Hec lu
nula le.eſt pictura ad modū lune
medie. Hec torques eſt ornamen
tum colli. Hoc monile lis .i.orna
mentum pectoris. Hec armilla.le
eſt ornamentū brachiorū.i.dextro
cheriū. Hec mitra eſt ornamentū
capitis ꝓprie pōtificū. Hoc diſcri
minale.lis.quo diſtīguūtur capil
li ne ad īuicē intricent Hec periche
lis elidis ornamentū brachiorū pē
dens a parte poſteriori ſcdm ihero
nimū vſqꝫ ad talos. A peri quod ī
circū et chelis.i.brachiū. vł chelō
quod ē curuū vel crus vł brachiū
Hec murenula eſt ornamētū colli
virgulas aureas vel argēteas ha
bens contextas Hoc olfactoriolū

est vasculū in quo mulieres portāt odorameta. Hec vitta te. qua cri nes cōponebāt et caput. Hec syn do. onis. vestis de lino cādidissīo. Hoc teristrū ē palliū de filo tenu issimo. A terio qd ē estas Crispās tis. i. tortū et reflexū. nomē vl' pat titipiū. Fascia pectoralis ē qua te git pectus et comprimunt mamil le. Merebūt. i. tacita voce dolebūt

Capitulū. v.

Hic et hec patruelis lis. i. filius et fili a patrui In cornu. i. in monticulo vbi erāt multe oliue. Sepiuit. i. se pe circūdedit. Extruxit. i. cōstrux it. Diruere. i. destruere. Hec mace ria e. est murus sine cemēto. Hec ve pres. pris. i. rubus scdm isidorū di cit omnis arbor spinosa qsi vi prē dēs. Hoc iugerū ri vel hoc iuger e ris ē quātū par boū arare potest in die. Sementis. i. seminis. Estue tis. i. iflāmeni ad vicia Auersus. i. reuocatus vel a motus Frēdere. i. dētes cōcutere.

Capl'm. vi.

Hic seraphim capitur pro spiri tibus illius ordinis Hoc seraphim pro agminibus hic seraph pro vno angelo Hoc superliminare ris id ē superius limen Postis. i. post ostiū stans lapis scilicet retinens cardi nes ostij Hic forceps pis instrūen tum fabrile p ferro candēti tangē do Hec therebintus est arbor cuius resina similiter vocatur.

Capitulū. vij.

Hic fullo onis qui candida ves tes Auellere. i. trahere Hoc frutec tum ti ē arbor parua Hoc sarculū li instrumentum cū manubrio ap tū ad purgandū segetes Sarire. i. purgare circūfodere herbas et nox ia auellere.

Capitulū. viij.

Inire. i. inchoare vel firmare Ir retire. i. reti illaqueare Hoc portē tum. i. maius miraculū Hic phi ton onis qui dicit se mortuos susci tare Strideo vel strido idem. i. for titer sonare dentes concutere.

Capl'm. ix.

Nouissimo. i. tandem et ultimo Hic zelus li. i. caritas vel vindicta Hic later eris. i. petra cocta Hec sycomorus arbor que dicitur ficus fatua Longeuus a ū. i. qui est mlt' temporis Hec densitas est spissitu do arborū Hic saltus tus. i. spissa silua Conuoluere. i. simul voluere.

Capitulū x.

Diripio. i. in diuersa rapio Hec internetio. i. occisio Gannire po nit hic pro gemere Tenuitatem. i. macredinem Inniti. i. appodiare vel adherere Cursim. i. velociter Hinnire. i. more equorū plange Con dēsa. i. spissa et ūbrosa. Ca. p. xi

Hic pardus di est bestia varia et velocissima Accubare. i. iuxta cubare et habitare. Hec aspis idis Hic regulus li genus serpentis Ab lactatus. a. ū. a lacte amotus partici piū Profugus a ū qui procul fugit Hec plaga e est hic regio. zelus ē hic odiū Emulabitur. i. inuidebit Desolare. i. solatio priuare.

Capl'm. xij.

Hec adinuentio [illegible] mirabile super natura[illegible] dici nouus modus pecca[illegible]

Capl'm. xiij.

Tabescē. i. pretimore deficere et āxiari Hoc obrisum si ul' obrisus a ū. i. aurū obradians Damula. i. capra siluestris animal multum pauidum. Pilosi sunt monstra quorū forma ab humana incipit et

figie ſꝫ extremitate beſtia ẽmina ẽ. Vel ſūt demones incubones vel ſatiri. vł hom̄es ſilueſtres. Hec v lula le. eſt auis magnitudinis cor uine. ſed maculis reſperſa que roſ tro in palude fixo horrende ſtridet Hec ſyrena. e. eſt ſerpens criſtatꝰ et alatus. Vel piſcis marinus ſub ſpecie muliebri Vel portẽtū dyabo li quod dulci cantu decipit hoīes. A ſyren .i. tractus. Hoc delubrū .i. templū.

Caplm xiiij.

A concuſſione .i. a moleſtia capti uitatis. Cedentē .i. pcutiẽtē. Ster net .i. pſtrato erit Cōcuſſit .i. młto tiore ꝯmouit. Stirps .i. trūcus ra dix pgenies Jn ſtirpitꝰ .i. radici tus a ſtirpo as .i. ſtirpes auferre. Hic ericiꝰ aīal ſpinoſū. Scopare .i. mūdare Et ſcopa īſtrumētū ad purgādū domū. Terēs .i. ꝯminu ēs oīa edificia. Decerno creui .i. de liberare. ſtatuere. Hoc agmē .i. ex ercitꝰ vł ſocietas.

Caplm xv.

Expediti .i. ad bellum potentes. Vectes .i. fortes. Hic vectis eſt in ſtrumentum quo clauditur oſtiū vel lignum quo aliquid vehitur aut portatur. Conternans antis om[illegible] generis .i. bis pcuſſa eſt et te[illegible] terremotu corruit ſcđm he b[illegible] [illegible]gor dicta eſt vitula ppẽ lai[illegible] [illegible]ditamenta .i. additio ne[illegible]

Caplm xvi.

C[illegible] [illegible]ngrega. Hoc flagruz e[illegible] [illegible]el extremitas vge. Jn [illegible]um .i. ramus. Hec propa go. [illegible]. eſt vitis extenſa ſub ter ra. Hic racemus eſt vua parua re manens poſt vindemiam

Caplm xvij.

Leget .i. colliget. Hec olea. lee eſt arbor vel fructus oliue. Lucos .i. buſcos circa templa. Tumultꝰ .i. diuerſorū garritus.

Ca. xviij.

In vaſis papiri .i. in nauibus de iūcis. Angeli .i. nūcij. Conuulſus. a ū. a cōnello eſt eradicatꝰ et a de o diuiſus.

Caplm xix.

Hic phitō omis qui dat reſpōſa de ventre. Hic ariolus q̄ diuinat in aris. Irrigua .i. que conſueuit fructificare per irrigacionem. E marceſcere .i. vigorē cord et corpi s amittere. Plectentes .i. ad iuicem cōponentes. Irrigua .i. aque que remanſerant. Flactentia .i. arētia a flacteo quod eſt marcere Hec la cuna. ne .i. viuarium. Hic angulꝰ eſt hic fortitudo ſurgens ſcilicet ex cōiunctione ethyopū et egiptiorꝫ Hec vertigo. inis. eſt quando tra vel puluis circūuoluit. Vł eſt mor bus quidā in capite ex ventoſita te faciens gyrū in oculis. et capit hic pro verſione huc atqꝫ illuc neſ cientes quid facerent.

Caplm xx. et xxi

Minare .i. ducere. Hic affricꝰ ps illius venti. Depopulator .i. deſtruc tor deuaſtator. Emarcuit .i. defecit

Caplm xxij.

Frequens omnis generis .i. mł titudine populorꝫ venientium fre quentata Armamentarium eſt lo cus armorū. Gallinacius .i. capo. Hic amictus. tus .i. palliū. Hec pi la. e. eſt hic forma rotunda et rota bilis. Paxillus .i. paruus palus.

Caplm xxiij. et xxiiij.

Hic inſtitor. oris .i. mercator Cō dentur .i. abſcondentur. Inſanire .i. in amentiam conuerti. Hinni ent .i. ineffabili letitia exultabunt Explicuerit .i. ſe liberauerit. Hec catharacta te .i. feneſtra. Concu tietur .i. commouebuntur.

Caplm xxv

Impellens.i.ĩpingens Torrente
.i.urente Medullatus a ũ.i.habens
bonas medullas Defecate.i.bene
depurate Alliſio onis ab allidere.i.
ad aliquid ledere C õcident.i.cadẽt

Capitulũ.xxvi.

Hoc antemurale lis eſt defenſio
añ murum vt vallis aut foſſa. Hic
callis.i.via compendiũ Plural ter
hec precordia orũ ſũt loca vicina
cordi zelantes.i.inuidentes et odi
entes Indulſiſti.i.pepercisti

Capitulum.xxvii

Tortuoſus a ũ.i.flexuoſus per
fraudem et dolũ. Hic cetus ti.i.ba
lena Hoc merũ ri.i.vinũ purum.
Propino as.i.de vino ſeruire Alli
ſus a ũ.i.contritus et cõminutus.
Luci et delubra.i.arbores et tẽpla

Capitulũ.xxviii.

Hoc ſertũ ti.ẽ corona de floribꝰ
Hic:vel hic et hec videns.i.ppheta
Auulſus a ũ.i.per violentiam ſepa
ratus Proſcindet.i.reſcindet cũ ab
ruperit Sariet.i.purgabit cũ ſar
culo Adequauerit.i.cõminuendo
equauerit cũ traha Gith eſt genꝰ
leguminis ſimile cymino in quãti
tate ſed nigri coloris Hec vicia e.
eſt tale legumen Triturabit.i.terẽ

Capitulum xxix

Ariel dicitur iheruſalẽ.i.leo dei
Hec ſpera re eſt forma rotunda.
Muſitare.i.ſub miſſa voce loqui.
Ventilantiũ.i.diſpergentiũ Exper
rectus.i.a ſompno excitatus Ob
ſtupeſcere.i.timore deficere Fluc
tuate.i.heſitare Vacillate.i.ma
gis adherete huic parti ꝙ verum
non ſit Hic ſopor oris eſt profun
dus ſompnus.

Capitulũ.xxx.

Vipera re eſt ſerpens qui in par
tu moritur Regulus eſt ſerpens
qui viſu aĩalia ĩterficit Hec buxꝰ
xi eſt genus lignorũ Hoc buxũ ẽ
ipſũ lignũ Exarare.i.ſcribẽ Inter
ruptio cadens.i.murus altiſſimus
minãs ruinã Hec teſta.i.fruſtum
vaſis Malus nauis.i.arbor nauis
Hoc migma atis ẽ ordeũ cũ paleis
Tophet.i.vallis gehenne.

Capitulum.xxxi.et xxxii.

Vectigales.i.tributarii adiectiũ
Prominẽs tis.i.in alto manẽs Cõ
cinnare.i.cõponere Immittentes
.i.in vnũ coniungentes.

Caplm.xxxiii.

Hic brucus ci.i.fetus locuſte.
Irritũ.i.caſſum Elanguit.i.quaſi
infirma non reddidit fructum Ly
banus ponitur pro templo. Obſor
duit.i.ſordibus inquinatũ fuit Ob
turare.i.claudere Hec diſertitudo
is ẽ excellẽtia locutiõis Hic remex
igis ẽ ille qui remigat Hec trieris
ris.i.nauis habens tres ordines
remorum Laxati.i.ampliati vel
dilatati Hic malꝰ li eſt arbor nauis

Capitulũ.xxxiiii.

Tabeſcent montes.i.putreſcẽt
Tabeſcet militia.i.deficiet Hic
onocrotalus vel onocrotalon eſt
auis interficiens roſtro [illegible] fili
os. Hec ibex icis eſt [illegible] la
tiaca Hoc ppendicul[illegible] ba
cementarii Paliur[illegible] ren
aſperrima et ſpinoſa [illegible] ſi
taurus ſimilitudine [illegible] lo
no a tauro Hic piloſ[illegible] ha
xiii Hec lamia e eſt mo[illegible] ha
bens pedes equinos cetera membra
feminea Fouere.i.nutrire a cale
facere.

Capitulũ.xxxvi.

A commentariis eſt hic indecli
nabile.i.cancellarius Benedictiõe
.i.que nob cedat ĩ bonũ. Ca.xxxvii

Correptiōnis.i.caſtigatiōis diuiſe
S. quo modo.i.ſi aliquo mō Hoc
iugū gi.ē ſūmitas montiū Saltū
carmeli.i.ſiluā illius montis Furē
rez.i.effrenata mente moueretis
ad irā vel inſanires. zelus eſt hic
amor vel caritas. Agger eſt hic
foſſatum Capitulū xxxviij
Generatio.i.potentia generandi.
In lacū.i.in profundū inferni. Ca
taplaſmare.i.emplaſtrū inducere
A catha.i.ſupra et plaſma.i.forma
Capitulū xxxix et xl.
Hec apotheca ce.i.repoſitorium
Aduocare ē hic a malo ad bonum
vocare. In directa.i.in directionē.
Spiritus.i.ventus Hic palm9 mi
eſt manus extenſa. Hec moles lis
.i.magnitudo. Librare.i.ponderare
Momentū ſtatere dicitur minima
inclinatio Statuere id eſt firmare
Nichili omnis generis indeclīabile
.i.res tranſiens tenuis et ſubtilis
Satus a ū.i.ſeminatus.
Capitulū xli
Hoc glutinum ni.i.coniunctio
Plauſtrū.i.currū Roſtra.i.dentes
Serran... diuidētia Ventilare.i.
di... ſtagna.i.in collectōes
e... ctus ti arbor arōatica
ſc... a Hic plaſtes huiꝰ te
... mū.i.figulus
... itulū xlij.
... ū.i.motus .zelum.i.
... Direptus.i.in predam
... uctus Capl'm xliij
... .poſtq̄ Detraxi.i.abſtuli
Vectes.i.impedimenta Hic torrēs
tis. eſt aqua veniens cum impetu
Hic calamꝰ mi ponit hic ꝑ ſurculo
arboris aromatice Hec internecio
onis.i.mors Capitulū xliiij
Preterfluentes.i.decurrentes.
Hic plaſtes te.i.formator. Hec li
ma e inſtrumentū quo cōplanat
ferrum Hec norma e.i.lima Hec
rūcina e inſtrumentum gracile et
curuū quo concathenant tabule.
Hoc angulare ris inſtrumentum
quadrū In circino.i.ſcdm cōmēſu
rationem circini Tornauit.i.torno
aptauit Hec ilex icis eſt genus
quercꝰ ſꝫ differt a quercu i colore
Vah ē interiectio gaudentis Deſo
lare.i.meſticiam habe in impatiuo
Capitulū xlv.
Hic fictor.i.formator Samia
orū dicuntur vaſa fictilia a ſamo
īſula ubi ars figulorꝫ p̄mo īventa
eſt Hec manica ce ē cathea manuū
Capitulū xlvi
Conflatus.i.igne liquefactus et
deſtructus Contritus.i.cōminutꝰ
Dabo deus philiſtinorū Contabue
rūt.i.totaliter cōputruerūt a defe
cerunt Capitulū xlvij
Expiare.i.purgare a curare Hic
et hec augur q̄ diuinat in garritu
auium Supputare.i.numerare.
Capitulū xlviij
Conſtabilitus a ū.i.fundatus.
Menſus ē.i.mēſurauit Hec ſtirps
.i.progenies Attritꝰ.i. annichilatꝰ
a.um. Capitulū .L. et li
Vellens tis participiū a vello is.
.i.percuſſ ōe alaparū decorem car
pens Liqueſcent.i.a forma quam
habēt in aliam mutabunt Celi.i.
aerei. Hic ſopor oris capitur hic ꝑ
morte Hec orix igis aīal īmundū
ad ſacrificiū ſed eſui cōceſſū ſcdm
iheronimū eſt aīal ſilueſtre ſimile
capre cuius pili aſperi et reflexi
creſcūt verſus caput ↄtra naturā
aīaliū. Scdm alios ē mus aquaticꝰ
Gratis.i.ſine cauſa Cap lij
mouēre ad ūbiū qualitatis Hic co
lonus ni.i.habitator Inglorius a

ū .i. ſine gloria Aſperget .i. ſāguine ſuo mūdabit. Capl'm liij.

Hoc virgultū ubi creſcunt virge Nouiſſimū .i. deſpectiſſimum Hic liuor oris nigredo relicta in carne poſt verbera Sublatus .i. liberat9 reſurrectione Conterere .i. totalit' terere Diſpartire .i. diſtribuere

Capitulum liiij

Conſolida .i. firma Hic clauus .ui .i. acutus vel paxillus quo firmatur tentoriū Cōuulſus a ū .i. totaliter eradicatus Sternam .i. per ordinem diſponā. Hic ſaphirus lapis ē coloris aerei Hec iaſpis idis lapis cuius diuerſa ſunt genera. Hoc ꝓpugnaculū ē pīnna muroꝝ a procul et pugna. Capl'm lv.

Hec ſaliūcula ē herba vilis plena ſpinis Abies tis eſt arbor alta et procera. Capitulū lvi

Scelestus a ū .i. ſcelerib9 īfectus Hoc libamen ē ſacrificiū de liq̄dis Pigmenta .i. confectiones Aura .i. ventus Lugentibus ei9 .i. cōtritioni ſue compatientibus.

Capitulum lvij

Contorquere eſt uſq ad pedes caput inclinare vel mouere ut monachi in circuitu faciūt Erūpet .i. de ſecreto dei exibit. Irriguus a ū .i. madidus fertilis fecundus. Vocaberis .i. diceris Suſtollam .i. ſurſum tollam Capitulum lix.

Fatur .i. loquit' Nichili ut ſ' cap' xl. Erūpet .i. procedet et conuertet' In regulū qui dicitur baſiliſcus. Confotū .i. nutritum Impegimus .i. ceſpitauim9 Aporiatus eſt .i. de infelicitate eorū moleſtatus ē Ab aporia .i. triſticia Hic zel9 volūtas vindicandi Violentus .i. violenter trahens vel fluens. Capl'm lx.

Dromedarij .i. magiſtri dromedorū .i. aīaliū camelis minoꝝ ſed velociorū A dromos .i. curſus vel velocitas Madian et epha ſūt regioēs trans arabiā camelis et dromedarijs per habūdantes In ſupbiam .i. excellenciam dignitatis.

Capitulum lxi et lxij.

Inſtaurat .i. reparat Hic vinitor oris eſt cultor vinearū Hoc monile lis ornamentū pectoris. zelus eſt hic bona voluntas diligendi.

Capitulū lxiij

Tabeſcerent .i. ad corruptionem tenderent liq̄ferent vel deficerent Menſtruata mulier immunda Alliſiſti .i. afflixiſti penis. Capl'm lxv

In delubris .i. ī templis ubi erāt fontes Jus .i. brodiū Prophanus a ū .i. imundus cōtamīatus quaſi ꝓcul a phano .i. templo Remetiar .i. remēſurabo Hec cedes is .i. occiſio Amen .i. ī veritate ita erit. Inueterabunt .i. uſq in finem poſſidebūt.

Capitulum lxvi

Excerebrare .i. cerebro priuare Suillus a ū .i. porcinus Sugatis .i. gloriam attrahatis Dn[illegible]abit .i. vict9 eſſe mōſtrabitur [illegible]ctica ce ē lectus infirmorū [illegible] ce vehiculū ad portand[illegible]

Prologus in Iheremia[illegible]

Ruſticior .i. ſimplicio[illegible] Anathotites .i. de a[illegible] culus .i. villula vel par[illegible] Dedicans .i. copulans [illegible] .i. ꝓphetare Exorſus eſt [illegible] Intuitus eſt .i. vidit Colo[illegible] .i. gētes inhabitātes Hec colonia ce dicit' ciuitas vel caſtrū quod ꝓpt' defectū indigenarū nouis colonis adimpletur Itē dicit' agricultura et cultus religiois Ab emulis .i. inuidis detractoribus. Preſtolātes .i. expectātes Ad ꝯpendiū .i. ad bre

uiationē Item alius prologus

Hec teſſeredecas vl' ſc̄dm quoſdā teſſereſede cas dicitur quaterde na A teſſera quod ē quatuor ⁊ de cas .i. decem Inſtruit .i. monet ⁊ ordinat Tāpnas nomen ciuitatis que dicitur tāpnis V Obrutus .i. lapidat9 Defugat9 a ū .i. expulſ9 Hec aſpis idis genus ſerpentis

Incipit propheta ihéremias. Capitulum primum et ſecundum

A .a. Interiectio vagientis. Euellas .i. eradices. Libare .i. ſacrificare Diſceptare .i. diſputare contendere et iuſte iudicare Hic vernacul9 li. de empticio natus vl' in domo nutritus Conſtuprare .i. corrūpere Auerſio .i. receſſus a deo Hoc nitrū tri eſt terra multum valens ad lauandū Borith ē herba ad idem valens Explicans .i. expediens Onager aſinus ſilueſtris. In menſtruis .i. in imundiciis Obterere .i. vndiq3 conterere

Vulgo .i. ubiq3 per vulgus aut vulgariter. et ponit̄ aduerbialiter Facilitate .i. leuitate Mechatus a ū .i. adulteratus.

Capitulū iiij

Hoc nouale lis. eſt campus nou9 de ſilua incisa et euulſa. Obſtupeſcent .i. neſciēt apponere conſilium Conſternabunt̄ .i. pre pudore q̄ſi amentes erūt Vecors dis oīs generis .i. ſtultus Ardua .i. alta loca. Pinxeris .i. ornaueris Hoc ſtibiū ij. eſt vnguentū vel color noīe ceruſa quo meretrices utūt̄ Hec puerpera que parit puerū ꝛ Intermoriens tis participiū que moritur int̄ anguſtias que non eſt experta dolores partus

Capitulum v

Emiſſarij .i. equi fortes q̄ emittū t ad coitū equarū Hec pedica. ce. inſtrumentū quo capiuntur aues fere per pedes Applaudebant id eſt adulabantur confirmantes eos in malo Capitulū vi

Aggerem .i. foſſatū Hoc cartallū .i. caniſtrū Quin .i. ut non vel ut l' ergo vel potius vel cur vel certe l' inſup Quipotius .i. potius ut hier Calamus eſt ſpecies aromatica eſt cāna ſtipula ſegetis pēna ſcriptoris ꝓpriū nomen arboris et fluui9 campanie Conflare .i. incendere

Capitulum vij

Obſiſtas .i. reſiſtas pro eis orādo. Conſpgunt .i. cōmiſcent Adipem .i. farinā mūdiſſimam vel pinguedinem Conflatur .i. colligit̄ ⁊ ſuccendit̄ Abigat .i. amoueat vl' repellat

Capitulum viij

Hoc ſterquilinū .i. imundicia Exterus a ū .i. extraneus Quinmmo .i. potius Hec reſina e quodlibet genus gūmi liquidū Obductus a ū .i. ſecretus obuelatus et oppoſit9 Hec cicatrix quaſi cecatrix q̄ eſt pellis claudens vuln9 Caplm ix

Hoc diuerſoriū locus ad quem diuertūt viatores Conflabo .i. quaſi igne tribulabo In comam .i. in rotundum Hec coma id eſt ceſaries

Capitulum x et xi.

Hec aſcia e īſtrumentū carpētarij Compingo pegi .i. coniūgere Hic erarius qui opatur de ere. Plane .i. manifeſte vel certe Vociferare .i. clama Libant .i. ſacrificant Vber omnis generis .i. fertilis Hoc ſeu tectum ti locus paruularū arborū Ad irritandum .i. prouocandum Sabaoth .i. exercituum

Demoliti ſūt .i. Ca. xij et xiij deſtruxerūt Agglutiare .i. copulare vl' coniūgere Juda poteſt poi pro

regno Hic et hec ethyops homo na
turaliter niger Hinnitus ē sonit9
equorū Vsqȝ quo ad huc.i.quādiu
differretur.

Capl'm xxiiij et xv.

Obscurate.i.putrefacte Traxe
rūt ventū pre nimia siti ut inde re
frigerarent Hic colonus.i.habi
tator vel agricultor Hoc ventilabrū
instrumentū quo palee dispergūt
Gratis.i.sponte sine causa vel sine
remuneratione Tuere sepi9 poīt
pro defendere quā p inspicere con
trariū de tuor Capl'm xvij et xviij

Adamantinus a ū.i.de adamāte
Exaratrū.i.scriptum Hec mirica
ce.i.genesta arbor amara Hec sal
sugo inis amarus et salsus humor
terre Impingentes.i.cespitantes
Abutitur.i.ad aliud quā factus est
permittit. Capl'm xix et xx.

Fictilis.i.ubi habitabant figuli
ppter copiam aque et terre apte
Tinniant.i.sonitu repleant Hoc
doma tis.i.tectū Hic neruus id ē
cippus. Capl'm xxij et xxiij

Hoc laquear aris.i.testudo came
rē Hec synopis dis.i.color rubeus
Confers.i.comparas Concrepare
.i.resonare Juda pro regno Hoc
aruum.i.campus.

Capl'm xxiiij

Inclusorem.i.aurificē vel gēma
rium Hic calathus thi.i.camistrū
In comā.i.in rotundum Hic et hec
imunis et hoc ne.i.liber vel sine pe
na Hoc celeuma atis est cantus
messorū collectis frugib9 Colūbe
.i.nabuchodonozor.

Capl'm xxix et xxx.

Hec vexatio id est tribulatio.
Arrepticius.a.um.i.phitonicus.
Hec aurugo inis id est nigredo.
Obducam omnem cycatricem
tuam.i.reparabo te ōimoda sani
tate Hic cetus t9.i.congregatio.
Applicabo.i.ad me plicabo siue
assumam Capl'm xxxi et xxxij

Hinnite.i.ad modū equorū cla
mate Demoliri.i.destruere Normā
.i.regulā Hic et hec patruelis utrā
psaie qnto. Hoc vestibulū.i.atriū
vel porticus Hic stater eris gen9
vl' pond9 monete Hec stipulatio
.i.interrogatio et responsio Stata
.i.verba consensum exprimentia.
Status a ū substantiuat hic in neu
tro genere Exacerbare.i.prouoca
re et exasperare Initiare.i.consecra
re Capl'm xxxiij et xxxiiij

Obducam et sanabo.i.intus et
extra sanabo Accubantiū.i.accu
bare facienciū Accubare.i.iuxta
cubare vl' manere. Cedit.i.occidit
Metiri.i.mensurare Assensi fut.i.
consēserūt. Capl'm xxxv et xxxvi

Hec exedra.i.domuncula quasi
extra edem Gazophilatiū idem vel
cella thezaurorū Hec aula le vas
quoddam in quo erant prune Hec
pagella le.i.parua pagia Hoc scal
pellum vel scalprum hic scalpellus
vel scalprus dicitur ferrum quo
coriū raditur vel aptatur vel par
uus cultellus scriptoris vel celtise

Capitulū xxxvij et xxxviij

Hoc ergastulum id ē carcer In
vestibulum.i.in porticum carceris
Hec torta te gen9 panis sic dictū
In lacum.i.in carcerem pfūdum
Hoc cenū ni.i.lutū Clam.i.occulte

Capl'm xxxix et xl.

Vinxit.i.ligauit Resides.i.remāē
Condite.i.reposite Inq̄.i.certe
aliquando.i.dixi

Capl'm xli et xlij.

Squalere.i.sordere esse vel fieri
squalidū vel asperum sicut hic Vel

eciā ſplendē Conflat9 .i. ſuccenſ9 et inflāmatus Obteſtatus ſum .i. ɔtra vos deū teſtem induxi

Capitulum xliii.

Hec cripta te dom9 vel via ſb terranea Latericeus a ū .i. de lateribꝫ fact9 Hoc delubrū .i. templū Amicire .i. veſtire Vnde amicie‍t terra egipti .i. circūdabitur tribulatiōe

Hoc libum bi eſt Caplm xliiii

panis imolatici9 Libamen idē Libare eſt ſacrificare et fūdere vl' eſt parum guſtare et contingē Hoc libatoriū locus vel vas ſacrificiꝫ.

Concitus a ū .i. velox celer Hoc iſtar indecliabile .i. ad ſimilitudiēꝫ et includit in ſe ꝑpoſitionē ad dū per ſe ponitur Impingo egi .i. īfurgere impellē Concido is .i. corruē Elegans tis oīs generis dicitur excellens nobilis valēs utilis bon9 et pulcher Sagimat9 a ū .i. īpiguat9 Supputaē .i. numeraē Depopulaē .i. deſtruere verbū deponentale

Capitulū xlviii

Hec mirica utš caplo ſeptio Chamos ē nomē ydoli Stratores lagūcularū .i. paratores carcerū Collident .i. ſimul concutient Hec xpago inis eſt vitis Hoc celeuma utš caplo xxiiii Conternās tis omnis generis que tertio terremotu corruit Muri fictilis .i. de lateribꝫ fcī

Capitulū xlix.

Incolet .i. ihabitabit Conticeſcēt .i. tacebunt non audentes mutire Ventilabo .i. diſpgam Ca. L

Hic ſator oris .i. ſemiator Reliquū .i. reſiduū Cū fatuis ficariis .i. cum animalibus aſſimilatis hominibus et comedentibus ficus:

Capitulū li

Hic et hec pedalis et hoc pedale id eſt ad pedem ptinens vel menſurā pedis habēs Collidere .i. ſil' ccurrere. Hic et hec iugalis et hoc le .i. ad iugū ptinens. vl' aīal iugo ſuppoſitū ad arandū. Hic bruc9 ci. fetus locuſte. Aculeat9 a ū .i. aculeis munitus ſicut apis. Hec coma .i. crinis. Sopiant .i. obdormiant. Mugiet .i. plangent et gemet. Expgiſcetur .i. euigilabūt. Ca. lii.

Comitatus. tus .i. ſocietas. Hec creagra. e .i. fuſcinula tridens ad extrahendum carnes de caldario Hoc thimiamaterium quaſi thuribulum. Hec peluis. is .i. cōcha. Juda pro regno. Eiulās .i. amare et fortiter plorans.

Lamentationes iheremie. Ca. I.

Squalide .i. ſordide et aſpere et inculte Locupletati .i. ditati Confectus .i. cōſūptus. Mēſtruis .i. imundiciis mulierū. adiectm ſbſtantiuatū in neutro genere Deuīdemiaſti .i. valde vindemiaſti.

Caplm. ii.

Obtexit .i. operuit. Pluralit hec menia. iū .i. muri. Hoc āntemurale vtš yſaie xxvi. Exalare .i. aīam emittē. Heccine .i. an hec. ab hecci .i. hec. et ne .i. an. Hoc compitum ti .i. biuiū vel triuiū. Caplm. iii.

Hic compes. pedis .i. cathena pedū. Tabeſcet .i. deficiet Recolēs .i. recordans. Inexorabilis .i. non exaudiēs orationē. Gratis vtš. ca. xxiii. Caplm. iiii.

Teſteus. a. ū .i. de vaſe fictili. Lamie ſūt monſtra habentia faciem hoīs ſed corpus beſtiarū. Hec crocea. ee .i. cuna vl' pānus colerat9 de croco: Croceus a. ū .i. ad. crocū ptinens. Hoc crocum dicitur flos Hic croc9 dicitur puer qdā. Nazareus. a. ū .i. cōſecratus dño. Ebur

doris os vel dentis elephantis. Hic
ſaphirus utſ̃ pſaie liiij. Extabue
runt .i. putruerũt et conſũpti ſũt
Hec lacinia e veſtis lacerata vel
ora veſtimenti Lubricare eſt labi
ubi non firmantur pedes Trãſmi
grare .i. tranſferre.

Oratio ihieremie Caplm .v

Laſſus a ũ .i. fatigatus Humi
liauerũt .i. violenter cognouerunt
in ligno corruerũt in quo ſũt appẽ
ſi. Vehementer .i. fortiter.

Liber baruth. Capitulũ pͥmum

In tempore .i. a tẽpore Manaa
.i. ſacrificiũ Hic et hec ſubiectibilis
et hoc le qui vult ſubici Dare .i. ad
dandum. Capitulũ ij. et iij.

Audimus miſericordiam .i. peti
tionem miſericordẽ Agglutinatꝰ
a ũ .i. copulatus cõiunctus Ingẽs
oĩs generis .i. valde magnus.

Capitulum iiij.

Animequior .i. patiens vl' paca
tioris et equioris animi vel anime
Improbus a ũ .i. irreuerens et ĩpor
tunus ad nocendũ Abduxerũt .i. a
terra ſua remouerũt captiuandos
Direptus .i. ad diuerſa raptꝰ Hoc
gaudimoniũ .i. gaudiũ.

Capitulum v.

Hec dyplois idis a dya quod ẽ
duo et plois .i. plica quaſi veſtis
duplicata et ẽ veſtis militaris.

Capitulum .vi.

Erogare .i. expendere Proſtitu
tus .i. in proſtibulo vl' in lupanari
poſitus Hec erugo inis eſt vicium
rodens ferrũ Circũſepte .i. circũda
te Tutare .i. aſſecurare Hec cata te
.i. muſtipula Decerpe .i. diripere vl'
auferre Fetus a ũ de nouo parturi
ens Exprobrare id eſt ĩpropera
re et vituperare. Hoc cucumera
rium locus ubi creſcũt cucumeres

Prologus in ezechielem pplexitam

Vltro .i. ſponte Exorſus eſt .i.
incepit Diſertus .i. politus vl'
exquiſitus Admodũ .i. valde Vul
gata editio .i. tranſlatio cuiꝰ actor
ignorat Per cola per comata utſ̃.
in plogo pſaie. Subſannauerit .i.
rugato et contracto vel diſtorto
naſo irriſerint Significantius .i.
valde ſignificatiue in deteſtationẽ
taliũ Fagolidorꝰ dicit a fagin qd
eſt comedere et lidoros qd eſt male
dictũ qua ſi comedẽs maledictiões
vel detractiones Sed latine dicit
manducãs ſenecias .i. detractionũ
ĩmũdicias delectabiliter ruminãs
Hic ſenecio onis dicit aliquantulũ
ſenex Inde hec ſenecia ẽ pilatura
labiorum vel labiũ ſenis vel illud
rubeũ qd eſt ſub aure piſcis vel ſa
liua defluens per genas ſenis Vel
ſcdm quoſdam dicit mus ĩmundꝰ
ſcdm alios dicit herba prouocans
appetitum.

Ezechiel propheta

Capitulũ. I.

Electrũ defecatius dicitur om
nibus metallis cuiꝰ tria ſũt
genera Primũ quod ex pini
arboribꝰ fluit qd et ſuccinũ dicitur
Secundũ metallũ quod naturalit
inuenitur in precio Terciũ quod fit
ex tribus partibus auri et vna ar
genti Electron dicit ſol Candens
participiũ .i. ignitus Super ipſorũ
.i. ſuper ipſis.

Capitulum. ij.

Apoſtatrix tricis .i. apoſtata a
fide vl' religione recedẽs Irritato
res .i. puocatores. Caplm iij.

Attrita .i. ĩuerecunda et ad ma
lum conſueta Hic adamas antis
lapis indicus paruus et indecorus
ferrugineũ habens colorem et ſplẽ

doꝛē criſtalli. nūquā maioꝛ nucle
o auellane. nulla vi frangitur ni
ſi hircino ſanguine recenti. Cala
mita eſt lapis precioſus attrahēs
ferrū quē ſiplices putāt adamātē
eſſe ſ3 ille ē ſatis magnus ⁊ nautis
neceſſarius. Obiurgās .i. reprehē
dens et increpans. Capłm iiij
Arietes .i. machinas bellicas q̈
bus impellitur murus ad cadendū
Exertū .i. manifeſtū et extentum
ab exeroꝛ. Hin eſt nomē menſure
Contabeſcāt. i. cōputreſcāt ⁊ defi
ciant. Capitulū v et vi
Ventilabo. i. diſpergā. Demoli
ri. i. deſtruere. Allide. i. concute
Capitulū vij
Plagas. i. regiōes. Cōtractio
.i. collectio ſcilicet omnīū maloꝝ
dicit̄ eciā abbreuiatio ⁊ ꝯſtrictio
Emiſſarij. i. curſores regum vel
alioꝝ diuitū et magnoꝝ qui ſūt
apti ad nuncia deferenda.
Capitulum octauū
Hic cincinn9 ni. i. collectio ca
pilloꝝ. zeli. i. feruoris ad vindictā
Emulationē .i. idignationē Vapoꝛ
.i. caloꝛ Hic adonis idis .i. amaſi9
veneris Capitulum x et xij
Hic criſolit9 lapis ē auro ſimi
lis cū marini coloris ſimilitudine
Hec ſagena eſt genus rethis Vul
go. i. vulgariter. Capitulū xiij
Liniebāt. i. ſupinducebāt Pre
grandes. i. valde grandes. Litura
.i. ſupiductio quādoq3 deſtructio
Hic pulullus vel pulum9. i. pul
uinar de plumis. Capłm xiiij
Proſelitus ti .i. aduena Ca xv
Ad mundū muliebrē .i. ad appa
ratū mulierum Hic polimitus eſt
veſtis varijs guttis diſticta Mul
ticoloꝛ. i. diſcoloꝛ omnis generis.
Procax acis omīs generis .i. iuē

cūdus. Trucidare. i. iugulare Pe
ne .i. fere Ambire .i. circūdare.
Hoc enigma atis. Capłm xviij
obſcura ꝓpoſitio p occultas ſimi
litudīes. Euulſit .i. eradicauit Hec
areola. le .i. viridariū paruus ort9
ubi nutriūtur arbores parue qua
ſi parua area. Diſtrīgē .i. diuerſi
mode ſtrīgere Hoc vallum .i. foſſa
tum Capitulū xxi
Stilla .i. quaſi guttando verba
ꝓnūcia. Tabeſcet .i. deficiet. Fluēt
aque .i. urine pre nimio timore. Ex
acutus a ū .i. pfecte acutus. Ad le
uigandum .i. cōplanandū. Amic
ti .i. in vagina reſeruati. Qui uīs
īhemie. vi. Cōiectura .i. eſtimatio
vl' diuinatio. Dicitur eciā ſuſpitio
opinio ſuſpicōſa cogitatio argu
mentū. iterpretatio ⁊ cooperatio
Conicere .i. quibuſdā cōiecturis p
pendere: vel ſimul iacere eſtimare
opinari et recogitare: Exta cōſu
luit .i. ab inteſtinis diuinationem
queſiuit. Hic et hec extiſpex. icis
dicit̄ augur qui īſpicit exta. Ora
culū .i. diuinationem Hec cydaris
ris eſt oꝛnamentum capitis
Capitulū .xxij
Officere eſt hic affligē. Aliqn̄
dicitur deſiderare vel colorare.
Comploſi .i. adīuicem percuſſi pre
dolore. Hec ſcoꝛia eſt fex metalloꝝ
Compluta .i. pluuijs viſitata. Line
bant .i. ſuperinducebāt confoꝛtādo
eos in malo
Capitulū xxiij.
Subacta .i. ſubit9 acta Hec pub
tas tatis. ē etas duodecī annorū
in femina ⁊ quatuoꝛdecī ī maſculo
. Hec cupido dinis ad venerem
ſpectat et auariciam Vectabant̄
.i. vehebant̄ vel poꝛtabātur. Inſa
niuit .i. inſana mente in libidinem

exarſit Circuīlinire.i. vngere vel
ornare Hoc ſtibiū utꝫ ihēmie iiij
Attrita.i.multum uſitata.

Capitulū xxiiij.

Congerere.i.congregare coa
ceruare accumulare ſimul gerere.
Hec ſtrues is dicit̃ congeries vel
collectio. dicit̃ etiā ɔpoſitio lignoꝝ
ad comburendū Limpidiſſimam
.i.planā et politā valde Hec pira e
eſt congeries lignorū in igne Ta
beſcent.i.deficient Hec rubigo inis
eſt macula vicians ferrū Tabeſce
tis.i.triſtes eritis In portentum.i.
in ſignū rei future

Capitulū xxv.

Euge eſt vox exprobrantis quīcꝫ
adulātis collaudātis ſalutantis vł
gaudētis Euge.i.letare gaude bene
habe et videt̃ eſſe interiectio Sed
dicit papias ꝙ eſt aduerbiū letā
tis laudantis vel orantis

Capitulū xxvi.

Lineas.i.machinas bellicas q̃b9
itur ad murū ſuffodiendum quas
bonomēſes catos vocant Arietes
utꝫ caplo iiij. Hee exuuie arū.i.
ſpolia Attoniti.i.pauefaci ꝛ ſtupefci

Capitulū xxvij.

Hic malus ł arbor nauis ¶ Hoc
tranſtrū tri eſt tabula ſuper quam
ſedent remiges ¶ Indicus a ū.i.de
india Hoc ꝓtoriolū eſt parua do
m9 vł cellariū in naui Pigmei ſūt
populi ſtatura cubitali montana
indie tenentes Hic inſtitor oris.i.
mercator Hoc mancipiū et hic et
hec manceps.i.ſeru9 et quicꝙ po
teſt manu capi et ſubdi ¶ Dentes
eburneos.i.pectines de ebore ¶ Et
ebeninos.i.de ebeno ¶ Guttam
id eſt ſpeciem illam aromaticam.

¶ Hoc ſcutulatū ti veſtis preclara
quoſdam orbes vel circulos habēs
Secus indeclinabile.i.rotundū Chod
chod hoc nomie dicūt hebrei omēs
precioſas merces ſignificari Hoc
ſtacte tes reſina precioſa Calamū
.i.ſpeciem illam aromaticā Multi
phariam.i.multiplicit̃ Hoc inuolu
crū cri.i.inuolutio Hec claſſis id ē
nauigium.

Caplm xxviij.

Sardius gemma eſt ſanguinei
coloris Multa de iſto caplo expo
ſita ſunt prius.

Capitulū xxix.

Hee manubie arum ſūt ſpolia.

Caplm xxx et xxxi.

Fulcientes.i.ſuſtinentes Hec
trieris utꝫ yſaie xxxiij. Farciretur
lintheolis.i.peciolis i loco vulneris
repleretur Conciderēt.i.cadent Con
denſus a ū.i.ſpiſſus Hec platanus
eſt arbor habēs lata folia Emulata
ſūt vel amando imitando inuidēdo
vł dedignando Coherciui.i.ɔſtrixi

Caplm xxxij et xxxiij.

Hec ſanies ei .i.imundicies.
Merere.i.plāgere Tabeſcim9 id ē
triſtamur vel deficimus

Capitulū xxxv et xxxvi

Zelū.i.inuidiā vel odiū Euge
interiectio gaudentis vł inſultātis
Hec parietina e.i.parietum ruina
Iugis.i.ſūmitatibus montiū In
igne zeli.i.in feruore vindicte Suffo
care.i.ſtrāgulare.

Caplm xxxviij

Scutatus.i.ſcutis armatus
Nomen adiectiuū a ſcutū vel ꝑtici
piū a ſcutor Inſtrue.i.armis ɔpone

Caplm xxxix.

Hic contus ti eſt partica pre
acuta ſine ferro ¶ Luſtrantes.i.
circueūtes Peragrātes.i.pābula

tes Polictores dicunt humatores vel ſepultores cadauerū. Hic pollictor. a polis quod eſt pluralitas et lictor q̄d eſt apparitor qui portat gladiū ante iudicem ad occidendū iudicatos Item lictor dicit leccator a lingo Hic et hec altilis et hoc le. eſt auis in domo nutrita. zelū amorē ad liberandum vel feruorem ad vindicandum

Capitulū xl.

Pergens. i. tendēs vel declinās Hic thalam9 mi. i. camera. ꝓprie eſt cubiculum vl' coniugalis lect9 ſponſe. Hoc limen inis inferior ps oſtij. Marginem. i. extremitatem Gazophilacium vt ſupra in thēmie xxxv. Stratum. i. complanatum. Celate. i. ſculpte Excubāt. i. vigilāt in cuſtodijs Ca xli

Hec coclea ee q̄ſi ciclea a ciclo quod eſt circulus. dicitur circularea āfractuoſum deambulatoriū ut i turrib9 eccleſiaꝝ Hec hecteca ce. i. ſolarium. Stratū. i. pauimētū Humerulis. i. paruis humeris.

Capitulū xlij

Hoc triſtegum gi eſt locus tricameratus. a tris et tectum Hic peribolus vel hoc peribolū ē mur9 exterior cīgens gazophilacia l' mur9 atrij dom9 domini qui totum templum per quadrū incircuitu ambiebat A peri. i. circū a ambulo ſecundum hugucionē Hic nothus dicitur auſter

Capitulū xliij

Metiantur. i. menſurent Hec fabrica ce. i. edificium In ſinu. i. in loco in quo cōſumebantur ſuper altare Hec crepido. i. ſummitas vel extremitas altaris Eciā dicit ꝓpiciatorium ut hic Ariel. i. templum quando qꝫ iheruſalē q̄ꝫ altare ſicut hic et dicitur quaſi leo deus vel leo dei

Capitulū xliiij

Hic edituus vel hic edilis idis. i. cuſtos dom9 ab ede a tueor Vitte. i. infule quibus capita ſacerdotū ligabātur Hoc feminale lis. i. braca Controuerſia. i. diſcordia vel contentio

Capitulū xlv. xlvi

Sortito. i. p ſortes ablatiu9 adūbialiter poſitus Quadrifariam. i. per quatuor partes adūbiū eſt diſcretiuū Nundinis. i. diuturnis cōuentib9 ad mercandū Cathamane a catha. i. iuxta vel vniuerſale et mane diluculo Atriolū. i. paruū atriū Culine. i. coquine

Capitulū xlvij et xlviij

Tranſuado as. i. ultra vadare trās vadū ire vel ducere vel trāſire Serpit. i. corpore vel ventre repit vel latenter incedit In ſalinas. i. ubi fit ſal Prophana. i. non ſacra loca i q̄b9 ſcꝫ popul9 paſſi hītabat

Incipit prologus in danielem

Proprietatibus. i. figuris Lineas ideſt caracteres vl' figuras ligue caldayce Pericopen. i. deciſionem A peri quod eſt de et cope. i. ceſio ſcilicet lamērationes Piſtrinum locus ubi pinſitur vel granū teritur Anhelantia. i. anxiantia vel emittentia alitū Stridentia. i. fortit̄ reſonātia Per criptam. i. cauernā Impegi. i. ceſpitaui Affectus ideſt afflictus Ingerente. i. inferente vl' ſuggerente Improbus. i. nō ꝓbus importunus et perſeuerans Veru. i. obelo vel virgula Subiecimus. i. in fine operis poſuimus De preceptoribus ideſt magiſtris Apo. i. ab greca ꝓpoſitio Ray. i. et Aſchinu. i. ſchiſe ſcindere Apinu priſe ſecā

re Lentus .i. nõ bene ſiccus mollis non fortis et deſidioſus Cauillabatᷣ .i. calũniabatᷣ ꝉ deridebat Machĩas .i. artificioſas ſtructuras Diſcofoꝝ .i. dapiferum a diſcus et fero Lectitare .i. freq̃ter legeᷣ Apocriphus a ũ hiſtoria cuius autoꝛ et veritas ignoratur Agiographa id ẽ ſacra ſcriptura Diſſerere .i. diſputare vꝉ diffuſe tractare Non ſatis id ẽ non multum

Incipit daniel ꝓpheta Capitulũ Primum et ſecundum

Cautus a ũ id eſt ꝓuidentia circũſpectꝰ a caueo Coeuꝰ a ũ .i. coetaneus Cõterritꝰ .i. pauefactus Hec cõiectura re .i. interpretatio Hic aruſpex icis q̃ſi hoꝛarũ inſpectoꝛ Hoc plantariũ ꝗ .i. quaſi fũdamentũ vel plantacio Extulit .i. exaltauit.

Capitulũ iii.

Hic ſatrapa e .i. princeps Hec fiſtula e inſtrumentũ muſicũ Hec ſambucã ce idem de arbore q̃ ſambuca vꝉ ſambucus diciᷣ Hec ſimphonia .i. lira Hec thyara .i. coronula Vrgebat .i. cogebat Hec napta e. eſt purgamentũ lini vel cuiꝰlibet alterius rei vel genus fomitis quo ĩcendia nutriũtur Hic malleolus li .i. vimen vel ſarmentum ardens. Propere .i. velociᷣ Hoc ſaraballũ .i. braca Erũpens .i. ĩ vocẽ ꝓrũpens

Capitulum iiii. et v.

Procceritas .i. longitudo Ediceᷣ .i. aperire quaſi extra dicere Temulentus a ũ .i. vino plenus Hec cõpages gis .i. coniũctio Obfirmatus .i. obſtinatus Articulus .i. digitus Digeſtus a ũ id eſt ꝯpoſitus

Capitulum vi et vii.

Surripere .i. falſo ſuggereᷣ ꝓpe eſt latenter rape Comperire .i. cognoſcere Affatus .i. allocutus Rapidus .i. velox. Capitulũ viii. ix.

Ventilantẽ .i. vibratem pcutientem vel diſpgentem Efferatus eſt .i. deſeuit In ãguſtia .i. ĩ breuitate temporis vel loco ſtricto

Capitulum x. et xi.

Emarcere .i. vigorem corporis amittere Conſternatus .i. territus Alitus .i. ſpũs Intercludiᷣ .i. ĩtra fauces claudiᷣ Externus a ũ .i. extraneus ¶ Vber omnis generis .i. habundans Inibit .i. conſiliũ ĩchoabit Hec trieris utꝫ yſaie xxxiii. Perpetrare eſt facere precipue in malo Gratuito .i. gratis Hec claſſis .i. nauigiũ Apheduo .i. ſolii fui. Vel emaus ad radicem montis oliueti Vel manſiũcula que adheret magne domui Et diciᷣ ꝓſectũ ſi de lignis ꝉ memianũ ſi de lapidibꝰ

Capitulũ xiii.

Nudiuſtercius .i. nũc eſt dies tercius aduerbium temporis ¶ Smigmata .i. confectiones vnguenti ad lauandũ apti Hoc poſticũ ci lateᷣs egreſſus a parte poſteriori Hic et hec conuiua .i. de menſa regis

Capitulum xiiii.

Artabe ſũt menſure triũ modiorũ vel ſextarioꝝ ſeptuagintã duorũ apud grecos ſcd̃m yſidoꝝ ¶ Impenſas .i. expenſas ¶ Hic fuſtis tis .i. baculus Intero ĩtriui .i. ĩtus terere In alueolo .i. in vaſe aliquo

Incipit prologꝰ ĩ librum duodeci prophetarũ

Comaticus id ẽ digreſſꝰ ẽ Autumare id eſt putaᷣ affirmare quandoque eſt conſiderare. ¶ Sincro

noſſ.i.contemporaneū. Aſiri.i.con et cronos temp9 Admittere.i.peccare. Elocati.i.extra locati. Defendendū.i.vindicandū

Incipit Ozee pphēta Capl'ū ii et iii

Sepiam.i.circūdabo vel claudam. Hec neomenia. hec maceria utꝰ yſaie pmo et v Monile. utꝰ yſaie iii. Hoc vinatiū et vinariū. dicit̄ poſterius vinū.i. fex vini Ephod.i.veſte ſacerdotali Theraphim.i. figuris et ornamentis templi. Capitulum iiii

Terebint9 utꝰ yſaie vi. Effeminatus. a ū.i.ad mollitiem mulierum deductus Vapulare.i.verberari. neutro paſſiuū Laſciuiens.i.ludēs

Capitulū vi.

Supplantata.i.ſb planta poſita et ſanguine conculcata. Hec faux cis. eſt hic locus anguſtus inter montes. Eſt eciam mandibula et arta fiſtula guttur ſ oſtiū et exit9 fluuii in mare Capitlm vii.

Subcinericius a ū.i. ſub cinere coct9 Cani.i.capilli albi Hic et9 tus.i.ſocietas.

Capitulū viii e ix.

Hic culm9.i.calam9 ſpice qui ad radicem naſcitur. Vel folliculus vñ ſpica exit vel ipſa ſpica Lappa ē herba ſpinoſa que veſtibus ihēt Amentia.i.ſtulticia Ca x. et xi

Exuberare.i.habundare. Editui .i.cuſtodes Hoc nouale utꝰ iheremie iiii. Supplantauit.i. decepit tenendo plantam Capitulū xiii

Hic pardus utꝰ yſaie xi Fetus a ū. vl hec feta e habens fetū i vētre

Iohel propheta. Caplm̄ pmū.

Altere pro alteri gramatica antiqua. Hic molaris. ris. .i.dens maxillaris. Vel poteſt eſſe adiectiuū Depopulatus a um .i. deſtructus Elanguit.i.deſtructū eſt ac ſi infirmatū fuiſſet Ca ii

Demolient̄.i.ledentur vel deſtruentur Preſtabilis.i.precellens in miſericordia. zelatus eſt.i.amauit

Capitulum iii.

Hoc proſtibu lū.i.lupanar. Conciſionis.i.loci ubi multi cōciduntur .i.occiduntur ¶ Incipit amos pphēta || Ca p. pmū ſcdm et terciū

Hic vertex.i.ſumitas Diſſecuerit.i.ſciderit. Stridebo.i.fortiter ſonabo. In penetrabilibus.i. in interioribus et ſecretis Ca. iiii.

Hic contus utꝰ ezechielis xxxix. Cōpluta.i. pluuiis irrigata Hec aurugo.i.aura ſine vento noxio. Hic torris.i.ticio Ca v

Hic arcturus ri girus ſtellarum ſeptem in ſeptētrione que nūqm̄ occidūt Hic orion onis quaſi vriō ab vrina.i. inundantia aquarum dicit̄ aſtrū fulgens ante veſtigia thauri Cetuū.i.congregationum. Lire.i.ſymphonie

Capitulū vi

Pompatice.i.cū pompa et oſtētatione Laſciuitis.i.luxuriamini Delibut9 a ū.i.de oleo vel liquore vnctus Factio.i.faciendi actio

Capitulū vii

Litum.i.ſupinductū Hec trulla; le eſt inſtrumentū cementarii quo componit calcem cū lateribus Hic armentarius rii ē cuſtos armēti vel aīalium de armento. Vellicās .i.carpens vel diſcerpens pro pabulo aīaliū Hec ſycomorus. ficus fatua Fornicabitur.i.violentabit̄ Migrabit.i.tranſiet Ca p viii

Hic vncin9 ni baculus in ſūmo recuruus ad attrahendos fructus de arboribus. Hic vel hec cardo inis pars oſtii que vertitur i fora

minis vel ipſum foramen Hic ſicl9
genus ponderis ¶ Hee quiſquilie
arū.i.purgamenta frumenti.

Capitulum ix

Hoc ſupliminare .i.ſuperius
limen Tabeſcet.i.deficiet l' liq̄ſcet
Euellam .i.eradicabo.

Incipit abdias propheta.

Hic boſphorus vel hoc boſphorum
ri.loc9 vl' mare quod bos enataſſe
dicitur. Incipit. ionas propheta

Capitulum primum.

Hoc naulum .i.precium nauis
Conteri.i.ad contritionem. Hic et
hec collega .i.ſocius Capl'm ij.

Vallauit.i.circūdedit Vectes
.i.fundamenta montium in mari
metaphorice Capl'm iiij.

Hec edera e. herba adherens
arboribus index terre frigide.

Micheas propheta.

Capitulū p̄mū et ij.

Preceps pitis omnis generis
.i.precipitiū Emiſſarios.i.cur
ſores Tumultuabunt.i.garrient

Capitulum iij et iiij.

Occumbet.i.occidet vel obſcu
rabitur Properare.i.feſtinare Hic
ligo onis.i.ſappa ¶ Belligerare.i.
pugnare Contraheris.i.conſtrin
geris Satage.i.conare Ca. iiij et v

Hic et hec primas atis.i.prim9
in populo vel qui habet quandam
autoritatē in eccleſia et ſic ē maſcu
lini generis ¶ Precoquus a ū.et
precox omnis generis .i. pre alijs
maturus Hic paliurus ut3 yſaie.
xxxiiij. Auſpiciū.i.augurium.

Naum propheta Capl'm. I et ij.

Elanguit.i.vigorem perdidit.
Hec propago ginis.i.vitis p
tracta. ¶ In coccineis.i.in rubeis
armis vel veſtibus. Hec habena e.
.i.lorum vel retinaculum frenorū.

Agitatores.i.ſtimulatores equorū
Tabeſcensio eſt dolens.

Capitulum. iij.

Frementis.i.reſonantis ſtridē
tis Micantis et fulgurantis.i.ſplē
dentis Pudenda.i.mēbra īhoneſta
Afficiam.i.affligam Hic groſſus ſi
ficus prime de facili corruentes.
Subigens.i. ſubtus agens forman
do de luto lateres Conſidunt.i.reſi
dent a con et ſido.

Abacuc propheta Capl'm I.

Ridiculus a ū.i.deriſione dign9
Reptile quod pedibus vel pin
nulis repit ut piſces et lacerte Hec
ſagena e eſt genus rethis.

Capitulum. ij.

Decorabitur .i.honorabit Hoc
enigma ut3 ezechielis xvij. Denſū
.i.ſpiſſum et compreſſum

Capitulum. iij.

Fulgurantis.i.ad modū fulgu
ris chorruſcātis per iactum Capitis
.i.principi Hoc aruū ui.i.campus

Sophonias propheta Capl'm I

Edituorū.i.cuſtodum templi
zeli.i.vindicte Capl'm ij

Attenuabit.i.infirmabit vel
anichilabit ¶ Onocrotalus aīal ge
rens faciem aſininā Ericius aīal
ſpinoſum In liminibus.i.in īferio
ribus partibus oſtiorum.

Capitulum. iij.

Anguli.i.principes Supplices
.i.humiles et ſubiecti Nugas oīs
generis indeclīabile.i.vanos.

Aggeus propheta Capl'm I. et ij

Laqueat9 a ū.i.laqueatibus
ornatus teſtudinatus ad modum
laquei curuatus ¶ Pertuſus a ū.i.
peuſſus conciſus confract9 et per
foratus ut hic In ora.i.in extremi
tate Hec aurugo eſt corruptio au
re venti. zacharias ppheta. Ca. I

Sabath.i. februarij·zelatus
ſū.i.amaui Hoc ꝑpendicu
lū ē īſtrumentū cemētarij
quo ꝑpendit equalitatē muri Ven
tilauerūt .i.diſperſerūt Deterrere
.i.pauefacere. Capl'm ij
Menſorū.i.mēſuratoꝝ Hic torris
ris.i.ticio Erut9.i.liberat9 Hec cy
daris ris.i.mitra vl' coronula Por
tendere.i.longe futuꝝ preoſtendē
A porro.i.longe et tendere.i.ſigni
ficare deſtimare Celato.i.ſculpā.

Capitulū iiij.

Hoc infuſoriū rij eſt vas quo oleū
īfūdebatur Stāneus a ū.i.de ſtāno

Capitulum viij

Indignatione magna zelatus ſū
eam.i.amaui eam et ꝓ nimio amore
indignatus ſū ei quia me offendit
Hec anus n9.i.vetula Hec fimbria
eſt extremitas veſtis Ca.ix.
Hoc iaculū li.i.miſſile vel telum
Etiam dicit̄ quoddam rethe piſca
torū Hic iaculus ſerpens quidam

Capl'm x.

Exactor.i.petitor pecunie vl' tributi
In maris freto.i.inundatione et
feruore Fretum etiā dicitur quādoq;
mare. Capitulum.xi
Contracta.i.conſtricta vl' abbre
uiata Hic ſtatuar us rij qui facit
ſtatuas vel fuſor imaginū ſecūdū
quoſdā ē ponderator Hoc ſtatuariū
cādela qua cingitur altare Statua
rius a ū ad ſtatuam ptinēs Appre
ciatus ſū.i.preciū determīaui Hec
germanitas tatis.i.ꝓpinquitas

Capitulum.xij

Hoc ſupliminare ris.i.ſuperius
limen Hec crapula e.i.ſuperfluitas
cibi Hec fax cis.i.facula

Capitulum xiij

Pſeudo id eſt falſus Saccinus
a ū idē a ſacco Framea id eſt ſpa
ta hic ponitur pro pena Vrā id ē
cremabo Capitulum xiiij
Preruptus a ū.i.in alto poſitus
vel in precipitio Hic ſubſtātiuat̄
in neutro genere Hoc anathema
tis.i.dampnatio perditio et excoī
catio Sed anathema oīs generis
īdeclinabile ē excoicat9 maledict9
Tabeſcere et contabeſcere.i.pu
treſcē liquefieri vl' deficere et videt̄
hic poni pro languere Conſeretur
.i.complicabitur vel diungēt̄ Hic
lebes etis eſt vas coquinariū
Malachias ꝓpheta. Capl'm primū
Siquo modo.i.ſi aliquo modo.
Gratuito.i.gratis aduerbiū
qualitatis Capitulū ſecundū
Irritū.i.caſſum et vanum Violās
.i.maculans vel corrumpens.

Capitulū iij

Hic fullo onis dicit̄ ille qui pānos
curat vel candidat Affigit.i.affli
git vel crucifigit Catharactas celi
.i.feneſtras ſcilicet nubes dantes
aquas Inualuerūt.i.increuerunt
Emolumentū.i.lucrum ꝓprie tamē
quod accipitur pro multura Hoc
memmentū.i.recordatio a moneo
es In peculiū.i.in ſpecialem pro
prietatē Hoc anathema ut's zacha
rie xiiij

Incipit prologus in euangelium
ſecundum matheum

Tramites.i.deriuationes
aquarū·Hic trames
itis ꝓprie eſt via parua
et tranſuerſa per agrū
Canon onis.i.regula diſtinctiua.
Congeries.i.collectio Scieris id ē
ſciueris.

Incipit euangelium mathei.

Traducere.i.ꝓpalare ſiue
diffamare Vel traducē
.i.ad domū ſuā ducere

Traducere .i. trans vel ultra ducē

Capitulum .ij.

Driſcitor aris .i. inquirere vel īueſtigare Bimatus tus ui .i. ſpaciū duorū annorū et cōponit̄ a bis et annus Illo adverbiū loci Secedere .i. diuertere.

Capitulū iij.

Locuſte ſūt animalia minuta mūda ſcd̄m legem quibus ī deſerto iudee paſtus eſt iohannes ¶ Mel ſiluestre ſcilicet de truncis arborū Viperarū .i. ſerpentū qui dicuntur vipere quaſi vi parientes Ventilabrum bri .i. pala.

Capitulū .iiij.

Pinnaculum .i. templi faſtigiū a pinna quod ē ſūmitas cuiꝰlibet rei et maxime templorū et murorꝫ ¶ Vnde pinna quod ſupeminet in dorſo piſcis inde pinnula ¶ Lunaticus quē dyabolus vexat ſcd̄m lunā ¶ Hec decapolis lis vel leos ciuitas que erat caput decem ciuitatū.

Capitulum .v.

Euanuerit .i. vanū factū fuerit vel inutile ¶ Hoc iota e eſt littera minor ceteris ¶ Apex icis ē ipſiꝰ l̄re minima in ſūmitate paruicula Item dicit̄ generaliter ſūmitas Racha interiectio eſt affectum indignātis oſtendens aut ſignum ſubſanationis Quadrās tis eſt nūmus habēs duo minuta vl̄ quarta pars nūmi vel libre Angariare .i. iniuſte cōpellere exigere angariam facere Ethnicus .i. gentilis et eſt adiectiuum ab ethnos .i. gens. Ypocrita .i. ſimulator ab ypos q̄d eſt ſub et criſis aurꝫ quaſi habēs aliud ſub auro Exterminare .i. extra terminos humane conditionis ducere deuorare et deuenuſtare Demolior iris .i. deſtruē conſumere. Mammon eſt nomen demonis qui temptat de diuitijs. Inde mamona p̄ diuitijs Magis pluris .i. multo pluris precij vl̄ eſtimationis et ſic compatiuū magis ponitur pro multo

Capitulū ix

Theloneū dicitur ubi merces nauium et nautarū emolumenta reddunt̄ ¶ Thelon grece tributum latine ¶ Vnde theloneū dicitur tributum vel locus ubi colligitur vl̄ exigitur ¶ Fimbria .i. extremitas. Hic et hec tibicen inis canēs tibijs ſed tubicen corripit mediam

Capitulum .x.

Afficient .i. affligent As aſſis .i. obolus Veneo is ire .i. vendi.

Capitulum xi.

Pauperes euāgelizant̄ .i. in euāgelium informant̄ et obſeruatores euāgelij efficiuntur.

Cap̄ .xij.

Satum .i. bladum

Cap̄ xiij.

Satis .i. menſuris ſic dictis et dicit̄ hoc ſatū ti Ediſſero is ere .i. exponē Sagena .i. rethe piſcatoris.

Capitulum xiiij

Thetrarcha eſt princeps quarte partis a tetra q̄d ē q̄tuor et archos princeps Cophinus .i. ex virgulis factus aptus mundare ſtercora et portare terram Prima vigilia eſt conticinium in qua om̄es vigilāt Scd̄a eſt intempeſtum in qua adoleſcentes Tercia ē gallicinium ī qua viri Quarta eſt antelucanū ī qua ſenes Fantaſma atis eſt apparitio dubia.

Capitulum xv.

Seceſſꝰ us ui .i. egeſtio quādo purgatur venter.

Cap̄ .xvi.

Bariona id eſt filius iohanna.

Capitulum xvij.

Hoc didragma atis denarius valens duos nūmos utiales .i. a dya quod eſt duo et drag

ma q̃d eſt nũmus certẽ quantita
tis Hic ſtater eris habet duo di
dragmata. Caplm xviij

Quiſputas vna pars Mola a
ſinaria quia cum ea molitur p mi
miſterium aſini Expedit .i. magis
eligeudum eſt Caplm xxi

Subiugalis .i. domita vel iugo
aſſueta adiectiuũ Oſãna hebraicũ
ab oſi .i. ſaluifica et anna iteriectõe
deprecantis quaſi ſalua obſecro
Nũmulariorum .i. campſorum vel
negociatorũ Ceciderũt .i. pcuſſerũt
Nouiſſime .i. poſtremo Regnũ dei
.i. ſacra ſcriptura per quam deus
regit homines.

Capitulum xxij

Altilia quaſi alitilia .i. aues in
domo nutrite ſicut capones etc. Et
dicit hic et hec altilis et hoc le ab
alo Cum herodianis .i. cũ militib9
herodis Hic cẽſus us ui .i. tributũ
Nũmiſma cenſ9 .i. nũmus qui pro
cenſu capitis datur Scdm yſidorũ
nũmiſma atis dicit ſolidus aure9
vel argenteus vel ereus . qui ideo
nũmiſma dicitur quia noĩbus pri
cipium effigieq3 ſignatur.

Capitulum xxiij

Philacteria .i. membranule vel
breuicelli in quib9 ſcripta erat lex
que phariſei deferebãt ante pect9
vel ante frontem ut viderent reli
gioſi. Et dicit hoc philacteriũ a
philaxẽ quod ẽ ſeruare et thorat
q̃d eſt lex Fimbria .i. extremitas
veſtis Proſelit9 ad fidem de paga
niſmo cõuerſus Hoc anetũ herba
ſic dicta. Excolantes .i. colantes
Hic culex icis ẽ zezala paruũ aĩal
volatile et aculeatũ. Hoc geĩmen
ĩnis eſt germen vel generatio.

Capitulum xxiiij

In penetralibus .i. in ſecretis
et intimis locis et dicitur hoc pene
trale lis A ſummis celorũ uſq3 ad
terminos eorũ .i. ab vna extremi
tate terre q̃ videtur celo coniũgi
uſq3 ad aliam.

Capitulum xxv.

Euge .i. bene vale interiectio
gaudentis. Capitulum xxvi

Atriũ eſt magna edes ſiue ampla
et ſpacoſa dom9 cui addũtur tres
porticus extrinſecus Alabaſtrum
vngenti .i. pixis de alabaſtro que
continet vngentũ Eſt autẽ ala
baſtrum gen9 marmoris cãdidi
et perlucidi varijs coloribus inter
tincti quod in corrupta conſeruat
vngenta Eximo is ere eſt extrahẽ
Alapa eſt pcuſſio gene Colaphus
eſt percuſſio colli.

Caplm xxvij.

Corbonã .i. gazophilatium Et
interpretatũ oblatio quia ibi ſerua
bantur oblata Inito .i. firmato
Appretiati paſſiue ſcz xpi Inſignẽ
.i. in malo famoſum Coccineam .i.
purpuream Plectẽtes .i. i flecten
do et connectendo facientes De
ſpinis .i. de iuncis marinis Vah eſt
hic interiectio deridentis ſed yſaie
lxiij ẽ interiectio gaudentis Vah
calefactus ſum Velum .i. cortina
pretioſa diuidens ſancta ſanctorũ
a ſanctis Sindo onis eſt pannus l
anuctoriũ lineum Hec paraſceue
ues grece preparatio dicitur latiẽ
et dicebatur feria ſexta quia tunc
pparabant que erant neceſſaria
pro ſabbato. Capitulum xxviij

Veſpere ſabbati .i. nocte In pma
ſabbati .i. dominica

Prologus in euangelium marci

Compingens .i. ſub breuitate
perſtrigẽs a cõpingo q̃d eſt ĩpellẽ
formaẽ ꝯglutiare diũgẽ Inde com

pingens.i.coniungens vel compre
hendens.

Incipit euãgeliũ marci Cap̄ I

Procumbens.i.me inclinãs
Penitemĩ eſt hic deponẽs
peniteor eris Decũbebat
.i.infirma iacebat. Cap̄.ij.

Grabatum ti eſt lectus. Aſſu
mentũ quod de aliquo aſſumitur
ad aliquid faciendum Uter vter
tris eſt vas de corio. Cap̄.iij.

Diſpartiatur.i.diuidatur a
diſpartio tis tire. Capl̄m iiij.

Erumpne.i.miſerie Ultro.i.
ſponte quaſi homĩe dormiẽte diſſe
rebat.i.exponebat Puppis is eſt
ultima pars nauis Ad alterutrũ
.i.ad inuicem. Capl̄m v.

Admiſit.i.recepit Decapolis is
fem ni generis ciuitas que ſub ſe
habet decem ciuitates Archiſyna
gogus.i.princeps ſynagoge Com
pluribus.i.multis. Cap̄.vi.

Hoc ſandalium eſt genus ſotu
laris quo utuntur epiſcopi in cele
brandis miſſis ſcd̄m bedã neq; pes
erat tectus neq; nudus ad terram
vnde erant quaſi ſolee Spiculum
breuis lancea ĩde ſpiculator.i.decol
lator Cõtuberniũ.i.ſocietas quaſi
contabernium. Capitulũ vij

Eramentum.ti. vas de ere.
Corban donũ ſonat vel oblatio vl'
votum Cõmunicãt.i.coinquinãt.
Spurcicia.i.imundicia a ſpurc9 a
ũ Syrophenıſſa ex ſyris a phenici
bus orta. Effeta verbũ impatiui
modi et non habet plus in ſenſu
paſſiuo Capitulũ viij.

Sporta te vas de viminibus ſiue iũ
cis. Me ↄfuſ9.i.ppt me. ḡmatica
pegriã Capitulũ ix.

Fullo onis qui candidat pannos
Nouiſſimis.i.abiectiſſimis. Inſi.
ſus a ũ.i.abſq; vigore ſalliendi
Capitulũ x.

Animequus a ũ.i.patiens. Anĩe
quior.i.anime vel animi equioris
.i.pacatioris Capitulũ xi.

In caſtellum.i.in ihrl'm. Oſannã
cõponitur ab oſi.i.ſalua et anna
q8 eſt ſirẽſũ id eſt ſalua nos in ex
celſis Vel poteſt dici interiectio ob
ſecrantis uts̄. mathei.xxi. Ca.xij.

Paſtinauit.i.plantauit a paſtio
as are.i.colere plantaꝫ fodere fima
re a pprie ptiet ad vineas plantã
das Hoc paſtinatũ ti eſt vinea no
uella Lacum.i.torcular ubi liquor
vini decurrit et ẽ generis maſculi
quarte vel ſecũ de declinatiõis Co
lonus ni.i.cultor Verſutia aſtutia
a calliditas Obtendo is ere.i.obdu
cere opponere obicere obtexere ob
ũbrare obuelare Inde obtentus
us ui.i.pretext9 obũbratio ſimula
tio Etiã venit ab obtineo.i.ĩpetra
re acquirere vel contra tenẽ Ga
zophilaciũ ẽ archa l' loc9 ubi pone
bat̃ pecuñia ad ſeruandũ. Cap̄.xiij

Uapulo as are neutrũ paſſiuũ
.i.verberor Afficient.i.affligent.
Capitulũ xiiij

Nardus femĩ generis dicit̃ her
bã Hoc nardũ capitur p vngẽto
Nardũ ſpicatũ.i.vguentũ ĩ quo ẽ
ſpẽs nardi qu e ẽ herba aromatica
ſpicoſa de cui9 ſpicis maxime fit.
Tedere.i.tediũ habere Anathema
tizare.i.maledicere excõmunicare
et deteſtari Capitulũ xv.

Pretoriũ locus ubi morabatur
pretor.i.prepoſitus ciuitatis Hic
decurio onis qui eſt ſup decem vel
qui eſt de curia Accerſito.i.vocato
ab accerſior itis Capitulũ xvi

Una.i.prima dierũ ſeptimane.
Prima ſabbati.i.prima die ſeptiã

ne.i.dñica. Hec effigies ei.i.forma
Exprobro as are. eſt vituperare ⁊
redarguere.

Prologus in lucam.

Elaboraret.i.valde laborando
ageret. Preſūpta.i. p̄miſſa
vel anteſūpta. Conteſtās .i. oſten
dens. Admiſſo.i.accepto vł deduc
to. Inſeparabił dei.i.idiuiſibił de
itatis ab hūanitate. Vł iſeparabi
lis dei.i.xp̄i filij q̄ in nullo ē diſpar
pr̄i. Deo in deū pleno.i.xp̄ō p aſcē
ſionē oſtenſo ad patris equalitatē
ptinere. Operātē agricolaꝝ ⁊c̄ tūc
doctor comedit de labore qñ videt
auditores ex ſua doctrina pficere

Euangeliū. luce. Capłm p̄mum.

Aſſecuto.i.p noticiā adepto
Sicera.e. eſt potio que ex
tra vinuꝫ vitis iebriare po
teſt. Innuens.i.ſignū faciēs. Ob
umbrabit tibi.i. vmbrā refrigerij
faciet contra oēm eſtum noxium
Hoc pugillar aris. hoc pugillarē
aris. hic pugillaris. aris. p eodeꝫ
ſcilicet penna vł cornu vł tabella
manualis. Cornu.i.fortitudo vel
poteſtas. Capłm.ij.

Diuerſoriū eſt loc9 cōis ad quē
multi diuertūt. Siſterent a ſiſto.
.i.repreſētarēt vel preſētādo offer
rēt. Adaperiens vuluā.i.p̄mo pro
cedēs de matre vel matrice In vl
nas.i.in brachia. In comitatu.i.i
ſocietate eorū qui comites fuerūt
eundo et redeūdo. Capłm.iij.

Tetrarcha. vt̄s mathei xiiij In
directa.i.in directiones. Gemmē
ē generatio. Concuciatis p calūp
niam iniuſte extorquendo. Ventilā
brum.i.pala. Capłm.iiij.

Super pinnā.i.ſūmitatē. Super
ciliū.i.ſūmitatē. Sine.i.dimitte.

Capłm.v.

Innuerūt.i.ſiḡnū fecerūt. Sub
ductis.i.ad terrā retractis Per te
gulas quibus tegit̄ dom9. Comiſ
ſura. e.i.iūctura. Capłm.vi.

Feneror aris.i.mutuare Confer
tus. a. ū.i.repletus. a confartio.
tis tire quod eſt replere cōſtipare
cōſpiſſare ⁊c̄. Coagitata.i.excuſſa
vt plus capiat. Fodit in altum.i.i
profundum. Illiſus .i. impetuoſe
directus. Capłm vij.

Efferebat̄.i.extra ad ſepulturā
ferebatur Loculus eſt lectus mor
tuorū. Rigare.i.madefacere balne
are ſiue lauare. Capłm viij.

Iam.i.certe. Stagnū eſt collec
tio aquarū. Erogauerat .i. expen
derat. Capłm ix.

Exceſſum.i.paſſionē vel mortē
Elidit.i.in terrā proicit vel aliter
affligit. Capłm.x.

Supererogaueris.i.de tuo expē
deris. Porro.i.certe. quandoqꝫ po
nitur pro valde. quandoqꝫ p lon
ge. q̄nqꝫ pro ſed. quandoqꝫ pro ɔ
ſeq̄nter. Capłm xi.

Improbitatē.i.iportuitatē Qui
p̄mo.i.potius vel potius certe.i. p̄
mo certe. Capłm xij.

Veneūt.i.vendūtur. Dipondi9
ij. a dyā quod eſt duo et pondus
quia habet duo pondera.i.duos aſ
ſes. Pluris.i.maioris precij vł va
loris. Nimbus.i.pluuia vel vētus
pluuioſus. Exactor. oris. ē petitor
et recuperator debiti vel pecunie ⁊
Minutū eſt media pars quadran
tis Capłm.xiij.

Sata.i.menſuras tales Hoc ſatū
ti. genus menſure. Si.i.an. Contē
dite.i.conamini. Accūbent.i. epu
labuntur. Capitulum. xiiij.

Ydropicus qui patit̄ ydropim.

vel ydropiſim que nomē ſumpſit ab
aquoſo hūore Nam greci ydor aq̄
appellant Eſt enī hūor ſubcutane
us cū inflatione turgente et ā hali
tu fetido ex vicio veſice veniens.

Capitulū xv.

Dragma.e. eſt nummus certē
q̄titatis habens imaginem regis
Siliq̄ ē geꝰ legumis q8 porci ī affri
comedunt Item eſt folliculꝰ cuiꝰ
ꝗ legumis et purgamentū eius.
Item ſiliqua eſt arbor cuiꝰ fructꝰ
eſt dulcis Quidam dicūt ꝙ fructꝰ
huius dicuntur hic ſiliqūe quia vi
les ſūt apud quoſdam Saginatus
a.ū.i.impīguatus. Chorus inſtru
mentū quod dicit ſtrabus eſſe pel
lem cū duabus cicutiꝫ et per alte
ram inſpiratur et per alteram red
dit ſonum In hoc ſenſu ſcd'm quoſ
dam non aſpiratur ¶ In alio autē
ſic ſcilicet pro menſura trigīta mo
diorū pro vento quodam pro voce
dulciter canentium.

Capitulū xvi.

Uillicus ci. gubernator ville ꝗ
dicit quaſi ville cuſtos Villicare.i.
vill'candi officiū exercere Cadus
di. ſcd'm papiam ꝓprie dicit vas
vinariū Scd'm yſidorū eſt amphora
continēs tres vrnas A cauco es
veīt cautio.i.ſcriptū quo cauemꝰ
nobis ¶ Item eſt cautela vitatio
obſeruatio Chorus ri eſt menſura
trigīta modiorū De mām ona.i.de
diuitijs Mechor aris.i.adulterari
Hec biſſus ſi ē linū candidū Chaos
ponit hic pro īpoſſibilitate mutādi
merita ſiue ſtatum et proprie eſt
confuſio Transmeare.i.tranſire.

Capitulū xvij.

Molaris.i.de mola vel ad molam
ꝑtinens Hec ſynapis pro herba.
Hoc ſynapi pro ſemine ꝗ pro cōfec
tione.

Capitulū xviij.

Suggillet.i.ſtrangulet vel ſuffo
cet a ſuggero is et eſt ſuggillo ſug
gerere ſtrangulare ſuffocare con
demnare gulam ſtringere et cōpo
nitur tūc a ſb̄ ꝗ gula et ſic capitur
hic. Aſpernor aris eſt deſpicere In
ſabbato.i.in ſeptimana. Quā pro
q̄ntū.

Capl'm xix.

Sicomorꝰ ri.i.ficus fatua Mna
ſcd'm gloſam decem dragmas appē
dit Aliqui dicunt ꝙ appendit cen
tū dragmis Euge.i.bene vale iter
iectio applaudentis.

Capitulum xxi.

Era minuta Minutū eſt media
pars quadrātis Hoc es eris Minu
ta ponit adiectiue Crapula e.eſt
ſuperfluitas cibi Manicabat.i.ma
ne venire feſtinabat Manico as.i.
feſtinare mane ire.

Ca. p. xxij.

Cribraret.i.diſꝑgeret Auulſus.
.i.ſeparatus In agonia.i.in pugna
ſenſualitatis et rationis de morte
recuſanda vel toleranda ab agone
Prolixius.i.longius

Ca. p. xxiij

Una ſabbati.i.ꝑma die ſabbati.i.
ſeptimane Conſternate.i.territe
vel ſtupefacte a conſternor aris ꝗ
Magdalene ī ntō Deliramentū ti.
.i. fatuitas demētia diſcordia vel
deuiatio a rectitudine a deliro as
q8 ē deuiare exorbitare et ꝓducit
mediam Sed deliro media breuis
eſt diſcordare Procumbēs.i.ſe icli
nans Stadiū eſt octaua pars milia
rij. Contriti.i.pauefacti.

Prologus in Johannem.

Canonis.i.biblie In principio
creauit deus celum et terram. Pre
notatur.i.intitulatur Promens.i.
manifeſtās a ꝓmo prompſi Defoſſū
.i.cauatum.

Incipit euāgelium ſcd'm Johānem. Cap. I.

Quaſi.i.vere. Ante me fact9 eſt.i.michi prelatus eſt.
Caplm ſecundum.
Abydor quod eſt aqua dicitur hec ydria.i.vas aquaticum Metreta e.eſt certa menſura liquidorũ a metron quod eſt menſura. Architriclinus qui preeſt conuiuio ab archos quod eſt princeps et triclinũ.ij.i.cenaculum a trib9 ordinibus lectorum Nã veteres i apparatu cõuiuij tres lectos ſternebãt in quibus diſcũbentes epulabãt. Triclinium a tris q8 eſt tres et clinon quod eſt lectus vel accubit9 Zelus.i.amor. Soluite.i. ſoluetis Credebat.i.committebat vl' exponebat. Caplm.iij.
Nota q3 ſolus iohãnes geminat amen. Iterato.i.iterũ. Signauit .i.ſigno oſtendit. Capl'm.iiij.
Altus.i.profundus. Ca.v
Probatica.i.pecualis a pbaton q8 eſt ouis. Piſcina ẽ aqua carẽs piſcibz.et dicit' quaſi plena piſcibz p contrariũ.et in ea lauabant nathinei carnes pecudũ. Grabatum .i.lectus. Caplm.vi.
Subijt.i.ſubitrauit vl' ſimpliciter ſubijt vl' aſcendit. Caplm.vij
Scenophegia ſe tũ tabernaculorum.a ſcenos vl' ſceno n vmbra.et phagĩ comedere quia comedebãt in vmbraculis ſalicum. Mediãte .i.medio de ſeptem quibus ptẽdebatur feſtũ. Caplm vi ij.
In gazophilatio.i. i paſtoforio ſiue in cella iuxta templũ vbi reponebant theſauri. Jacerent.i.pi cerent. Caplm.ix.
Liniuit.i.inunxit. Ad natatoria .i.ad piſcinã vel aquam collectam ex ſyloa que erat fons quieto fluens decurſu. Sciſma.tis.i.diuiſio.
Cõſpirauerũt.i.malo ſpiritu ordinauerũt. Caplm.x.
Encenniũ dicit' īciatio et nouũ feſtum ſicut eſt dedicatio eccleſie ab en q8 eſt in et cenon q8 eſt nouũ Vnde encenia dicebant' feſtiuitates dedicatiõis tẽpli facte p iudã machabeũ tricẽſima die menſis decembris quod ãthioch9 epyfanes polluit ſordibus ydolorũ. Encenias.dicit' iniciare vel aliquid pmo exercere. Vnde veſtẽ encenniat qui pmo eã portat. Capl'm.xi.
Infremuit.i.ſignũ cõpaſſionis oſtendit. Infremo.i.intus fremẽ vocẽ in plorando cõprimere Hec inſtita e.eſt vinculũ vel cingulũ quo ſolent pueri ligari in cunis q̃ſi faſcia.quo eciam ligantur mortui. Caplm.xij.
Piſticus.a.ũ.i.fidelis purus nõ adulteratus admixtione aliqua et a piſtis grece quod ẽ fides latine. Hoc nardũ pro vngento Hec nardus di.pro herba ſpicoſa vnde fit: vt3 marci xiiij. Venijt.i.venditur eſt a veneo.is ire. Loculos.i. burſas. Caplm.xiij.
Ponit.i.deponit. Lintheum ẽ pãnus lineus qui ſternitur in lecto. Heſitantes.i.dubitantes. Recumbens.i.in cenando quaſi iacens.
Caplm.xiiij.
Si quo minus.i.ſi aliquo modo minus eſſet quod dico. Suggeret .i.ſubminiſtrabit.vel inſpirabit.
Capl'm.xv.
Hic palmes.itis.ẽ ram9 vitis. Hic pampin9 eſt foliũ vitis. Gratis.i.ſine cauſa. Paraclit9 ti.i.conſolator deus ſpiritus ſanct9 q̃ nos conſolat' in oĩ tribulatione. Item Paraclit9.i.aduocat9 dicit' fili9 qui iterpellat pro nobis apud pa

trem Apara quod iuxta et chris
cōsolatio vl' aduocatio. Ca. xviij.
Cedron pro cedrorū gemituus
grecus Laternis sine n Cohors est
societas Pascha .i. panes azimos.
Nam pascha dicit' agnus paschalis
panis a imus et ipsa festiuitas Nō
est hinc .i. de hoc mundo. Cap. xix
Plectētes .i. complicātes a cōpo
nentes Pro tribunali .i. in tribuna
li Lithostrat9 .i. varietas pauimen
ti vel variatio colorū ¶ Parasceue
ut3 mathei xxvij Caluarie locus
ubi decollabant' dampnati Hec cal
uaria e ꝓprie est superius os huma
ni capitis supercilio im̄inens Vnde
caluaria ē ab ossibus caluis dicta
quia ibi dampnatorū capita trunci
dabant' Incōsutilis quia non fuit
consuta cū non fuerit incisa sed cō
tinua sicut bursa de tepi Hec aloa
e vel aloe aloes ē arbor suauissimi
odoris et summi Cap. xx.
Ad semet ipsos .i. ad hospitiū in
quo morabantur. Cap. xxi.
Pulmentariū ij .i. companatici
um et dicit' quilibet cibus preter
panem sicut hic Itē dicit' quilibet
cibus delicatus et suauis.
Incipiunt epistole beati pauli.
Prolog9 de corpe epistolaꝝ beati
pauli.

Digesta .i. explicata et or
dinata a digero is qd
est ordinare explicare.
ordinem describere. eua
cuare et ebrietatē deponere cibari
a p mēbra diuidere facta decoctio
ne Nichilomin9 .i. nō minus Redi
uiua .i. renascentia. Conflicto as .i.
litigare Prosequitur multa laude
commendando Inconcussam .i.
.i. stabilē Alterutr i mutuo Ad
mittē .i. accipē Dirimut .i. determiat

Presertim .i. precipue vl' maxime.
Incipit epistola beati pauli apli
ad romanos.

Afficiant .i. affligant Non p
bauerūt .i. approbauerūt
Hic susurro onis .i. biliguis
Capitulum ij.
Credita .i. cōmissa vel exposita a
credor Infert iram .i. infligit penā
Causati sum9 .i. ratione ostendim9
a causor aris Testificata passiue hic
tenetur In sustentatione .i. i susti
nentia. Capitulū iiij.
Accepto .i. gratis Abolita .i. delē
ta ab aboleor eris. Cap. vi.
Liberi .i. exptes Stipendia .i. pmia
Adoptionis Capitulū viij.
qua de non filijs facti sum9 filij per
gratiam Interpello as .i. intercedē
Capitulū ix.
Anathema .i. excomuīcatus siue
separatus et est īdeclinabile Exci
derit .i. ceciderit ab excido media
breuis Hoc figmētū .i. vas fictile
Capitulū x.
Emulationē .i. zelū siue dilectio
nē Ad emulationē .i. ad inuidiā Int
pellat .i. rogat l' inuocat Ca. xi.
Emulent' .i. ament vel imitentur
siue inuideāt scđm q melius duerit
Ad emulandū .i. ad imitandū Deli
batio .i. parua degustatio a delibo
qd est sacrificare imolare cōsumē
contingere vel parū degustare ut
hic Hec oleaster tri ē olea siluestris
Seueritatē .i. rigorem iusticie In
uestigabiles .i. iperscrutabiles.
Capitulum xij.
Congeres id est congregabis.
Capitulū xiij.
Hic et hec vider icis .i. vidicator
Instauro as .i. repare vel ad simili
tudinem prioris restituere ¶ In
comessacionibus id est i excessiuis

comeſtionibꝫ a comeſſare q̄d deſcē
dit a comeſū q̄d eſt ſupinū a come
do addita s ⁊ eſt comeſſare ſepe ſu
perflue ⁊ luxurioſe comedē. Emu
latione .i. īuidia. Capl'm xiij.
Diſceptationibꝫ .i. cōtentioibꝰ.
Cōmunē .i. īmūdum Ex fide .i. ex ꝯ
ſcientia. Capl'm xv.
Imbecillitates .i. debilitates Fru
itꝰ a fruor .i. delectatus ⁊ cōſolatꝰ
Frui ꝓprie eſt alicui rei īherē ꝓp
ter ſe. Capl'm xvi.
Tercius ē nomē ꝓpriū Archariꝰ
nomē eſt officij. Prologus in
ep'lam ad corinthios .p̄mam.
Cōplectitur .i. continet No uer
ca eſt vxor patris que nō eſt
mater filij Facinus .noris .i. graue
peccatū E vicino .i. de ꝓximo Emu
latio .eſt contentioſa concertatio
Multipharie .i. multipliciter.

Incipit ep'la ad corīthios .p̄ma.
Sciſma atis .ē diſſenſio ſiue
diſcordia. Capl'm .ij.
Zelus .i. īuidia. Architec
tus qui eſt peritus ī edificijs edifi
candis. Capl'm .iiij.
Hoc peripſima .atis ē purgamē
tum ferri vl' pomi vl' cuiꝰ cūqꝫ rei
a peri q̄d eſt circū ⁊ ſimꝰ a .ū q̄d ē
curuū. Pedagogus gi qui ducit
vl' dirigit pueros a pedos q̄d ē pu
er et gogos ductio. Capl'm .v.
Conſperſio onis .eſt farine cū aq̄
mixtio. Azimi .i. ſine fermēto .ab a
q̄d ſine et zima q̄d eſt fermētum.
⁊ dicit̄ hic azimꝰ .mi. Capl'm vi.
Molles .i. patici .qui cū deberēt a
gere paciūtur. Capl'm vij.
Hic libertus ti .qui de ſeruo factꝰ
eſt liber. Reliquū ē .i. reſtat Sit ſu
peradulta .i. ſupcreuerit. Ca .viij.
Ydolotitū .i. ydolis īmolatū. In
ydolio .i. in loco vbi ydolū venera
bat̄. Capl'm ix.
Lucrifacerē .i. lucrarer. Hoc bra
uium .i. vie breuium .i. premiū cu
ſus. Hic agō .onis .i. pugna. C. x.
Prouentū .i. virtutis agmentū.
⁊ dicit̄ ꝓuentus us ui Emulamur
.i. īuidemꝰ. Capl'm xi.
Q̄d pro ſed. Nō eſt .i. nō cōtigit
Preſumit .i. an̄ ſumit. Ca .xij.
Anathema .i. ſeparationē diuini
tatis ab humanitate. vel aliquid
aliud falſum Hec opitulatio onis
.i. adiutorium ab opitulor .aris.
quod eſt opem ferre vel auxiliari
Emulamī .i. amate. Hoc cariſma
atis .i. donum ſpūs ſancti .a caris
q̄d eſt gratia ⁊ Capl'm xiij.
Perperā aduerbiū q̄litatis .i. per
uerſe .iniuſte nō recte. Nō emulat̄
.i. nō īuidet. Nō excidit .i. nō cadit
Ex parte .i. impfecte. In enigma
te .i. obſcuritate. Interpretat̄ enī
obſcurū vl' obſcuritas. Ca .xiiij
Emulatores .i. amatores. Hic ⁊
hec ydiota ab ydos quod eſt diui
ſio et iota quod ē quedā lrā greca
vel ota q̄d eſt auris .i. imperitꝰ ig
narus inſcius .ruſticus indoctus.
brutꝰ .ſtolidꝰ Prophetare .i. ſcrip
turas exponere. Capl'm xv.
Abortiuus a .ū .i. nō tempore ſu
o natus. Abſorpta .i. deſtructa et
conſūpta. Capl'm xvi.
Euidens .i. patens. Vacuū .i. o
portunum ſiue aptū. Anathema
marathana .i. ſecūdum gloſam .ſit
ſeparatus a deo vel condempnatꝰ
marathana .i. donec veniat dn̄s.
vt in aduentu dn̄i. Maranatha e
nim interpretat̄ dn̄s venit.

Incipit prologus in epiſtolā ad
corinthios ſecundam.

Tueoretis.i.defēdere Preſtā
tius.i.excellentius a preſtās
quaſi ante ſtans et excellens ¶ Et
comparat preſtans preſtantior ꝛc.
¶ Et dicit preſtantior preclarior ex
cellentior et potior Commercium cū
eſt cōmercatio qua temporalia p
eternis cōmutantur Cathalogus
gi.i.collectio. ¶ Incipit epiſtola
ſecunda ad corinthios Cap. I.
Amen deo.i.veritatē deum
dicimus eſſe. Capl'm ii.
Obiurgatio.i.reprehenſio
¶ Triūphat nos.i.facit nos trium
phare. Capl'm iii.
Deformata.i. deſcripta ¶ Obtuſi
.i.clauſi et obcecati ab obtundo is
quod eſt vndiqꝫ tundere.
Capitulū iiii.
Abdicamꝰ.i.a nobis ſēpamus.
Dedecus dedecoris.i.vituperium A
poriamur.i. paupes ſumꝰ aba po
ros grece qꝺ ē pauper latīe ¶ Inde
aporia.i.pauptas et aporior.aris.
.i.depauperari. Capl'm.v.
Contendimꝰ.i.conamur Pecca
tum pro nobis fec t.i.hoſtiam pro
peccato. Capitulum vi.
Emulationem.i.dilectionē pro
meo fauore. Capl'm.vii.
Speravimꝰ.i.timuimꝰ. Ca.ix.
Emulatio.i.dilectio quā alij vo
lunt ſequi Deſtinauit.i.deliberauit
¶ Locupletati.i.ditati a locupletor
paſſiuo. Capitulū x.
In prōptu.i.in prōmptitudine
et dicitur tantū in ablatiuo ab hoc
promptu ¶ Inſerere.i.admiſcere
nos ¶ Metientes.i. menſurantes
a metior tiris.
Capitulū xi.
Emulor.i.diligo Deſpondi id eſt
pmiſi tanq̄ ſponſam deſponſandā
¶ Subdoli.i.doloſi Quiquies qua
dragenas vna minꝰ accepi Gloſa
Quiquies accepi quadragenas p
cuſſiones vna minꝰ ne imiſericor
des viderent Quiquies enī flagella
tus ſum ſcd̄m legē moyſi accipiēs
plagas trigintanoue ¶ Nomies enī
pcutiebat cū quatuor corrigijs vl
cordis ſimul et ita trigītaſex ictus
accepit quia nomies q̄tuor ſūt tri
gitaſex.itē ſemel pcutiebat tribꝰ
cordis tantū et tūc vna tenebatur
in manu et ita tres ictus a tribus
cordis ſuſtinebat qui additi ad tri
gitaſex faciūt trigita noue Feci.i.
ptuli Erumpna.i.miſeria.
Capitulum.xiii.
Impendā.i.dabo meipſū Eſto.i.
ponatur Aſtutꝰ.i.ſagax Circūuenī
.i.decepi ¶ Emulationes.i.inuidie
Suſurrationes.i.latentes oblocu
tiones Tertio hoc ſcilicet aduentu
propoſito vel promiſſo.
Ad galathas Capitulū pmū
Anathema.i. maledictꝰ ſiue
excōmunicatꝰ et ſepatus
oīs generis et indecliabile
In iudaiſmo.i.ī moē ꝛ ritu iudeoꝝ
Emulator.i. imitator vel amator
Capitulum.ii.
Exploro as.i.inueſtigare Credi
tum id eſt commiſſum. Ca.iii.
Faſciauit.i.ī catauit. ¶ Dic faſ
cinus ni.i.incantatio ¶ Faſcinacio
dicit actꝰ vrentiū oculoꝝ q̄ nocet
pueris qꝺ forte fit opatiōe demonū
Proſcriptꝰ.i.dampnatꝰ Maledcm
.i.pena maledictiōis q2 maledictio
magna erat pendere ī cruce Polli
citationē.i.pmiſſionē a pollicitor
qꝺ eſt frequenter polliceri Pedago
gus director quidā quaſi magiſter
paruulorum. Capitulū.v.
Vt ubi.i.poſtq̄ Pridie.i.longe
ante Emulantur.i.amant Per all

goriam.i.p tropū quo aliud ſigni
ficatur quā dicit̄ ab all eon qđ ē a
lienū ⁊ gore dicē vel locutio. Erū
pe.i.q̄ſi extra rūpe vocem laudis e
mittendo. Caplm.vi.
Veneficia.i.maleficia. Ca.vii.
Cathezizatur.i.inſtruit̄. Cathezi
zat.i.inſtruit. a cathesis qđ ē doct̄
na ſiue locus doctrine. Plura aūt
hoc verbū ſignificat. vn̄ verſus.
Si q̄s confirmat reprehendit ſiue
refutat. Inſtruit informat docet
imbuit hic cathezizat. Stigma.a
tis.i.ſignū plage.
Epiſtola ad ephesios. Ca.primum.
Inſtaurare.i.reparare.re
integrare. Caplm.ii.
Macerie.i.muri ſine cemē
to. Hoſpites.i.exptes. Caplm.iiii.
Fluctuantes.i.vacillantes iſta
biles. Compactū.i.cōiunctū.a cō
pingor eris. Caplm.v.
Scurrilitas.i.leccacitas vl' t̄pi
tudo turpis lud9 iocularitas Eſt
autē hic ſcurra vel hic ſcurro irri
ſor. vaniloquus paraſitus ſiue lec
cator qui aliquem ſequit̄ cauſa ci
bi. a ſequor et curia. Ruga e.i.pel
lis contractio ſiue criſpatio ſicut
eſt in ſenibus. Caplm.vi.
Galeam.i.capellum de ferro.

Epiſtola ad philippenſes.
Hic et hec ſincerus et hoc.e.
vel ſincerus a.ū.dicit̄ a ſin
quod eſt con et cere qđ eſt
ſalue quaſi conſalu9. et non a ce
ra vel carie. Gratulatio.i.gaudi
um. Caplm iii.
Concisionē.i.ſimul ceſionem. E
mulationem.i.zelum ſiue amorez.
Deſtinatū.i.deputatum ſiue pnū
ciatū.a deſtino.as. qđ eſt legare
mittere.deputare.aſcribere pnū

ciare.i.ſignare.a de ⁊ teneo itēp
ſita.s Brauiū.i.pmiū vie ſiue cur
ſus. Epl'a ad coloſēſes. Ca. I.
Condita a condor.eris. qđ
eſt fieri vel abſcondi. Pri
matus.us.ui.i.pñcipat9
Cyrographū.i.manu ¶ Ca.ii.
ſcriptū vel manuū iſcriptio.i.cau
tio que fit manu ppria debitoris
a cyros quod eſt man9 et g̃phos
ſcriptura. Decreti.i.ſtatuti diuini
Traduxit.i.vltra vl' extra duxit
Triūphās.i.vincēs. Neomenie.i.
noue lune. Decernitis.i.iudicatis
legalia obſeruanda In ſupſtitiōe
.i.curioſa obſeruatione. Ca.iii.
Conditus a condior iris qđ ē ſa
porari. verſus. Condit̄ vrbs. cōdi
tur olus. ſed cōdit̄ aurū. ¶ Epl'a
ad theſſalonicenſes pma. Ca.iii.
Supergrediatur violētiam
faciendo. Circūueniat per
dolū decipiendo ¶ Vindex
icis.i.vindicator.oīs generis vel
cōis. Caplm.v.
Penas dabūt.i.ſuſtinebūt.
Ad theſſalonicenſes ſecunda.
Diſceſſio a diſcedo.is. Diſſē
ſio.onis a diſſentio tis tire
Miſteriū īiquitatis.i.occultā īiq
tatem. De medio fiat.i.tollatur.
Epl'a ad thimotheū prima.
Genealogia linea generati
onis.a geneſis quod ē na
tura.et logos ſermo qua
ſi ſermo de generatione. Intermi
natis.i.ſine t̄mino Finis.i.comple
mentū. Patricidis qui pdūt pa
triam et dicitur hic et hec patrici
da. Plagiariis qui qualitercūq
aliis plagas iferūt. Hic plagiari
us.et hic plagiator dicitur vena
tor hominis ſeductor vel deceptor
qui ſcilicet alienos ſeruos vel fili

os decipit ut diſtrahat ſiuē vēdat
A plagio.i.obliquo plagius a ū.i.
obliquus Primū.i.potiſſime Nau
fragare ponit̄ neutralit̄ ſed coīter
eſt deponēns.i. piclitari naufragi
um pati. Capitulū.iij.

N eophitus a neos qđ eſt nouū
et phitos fides.i.in fide nouellus vl̄
nouitius. Capitulū.iiij.

C auteriatā.i.corruptā et caute
riſs peccatorꝝ aduſtam a cauteriū
qđ eſt ſignū ferro candenti factū
Anus.i.vetulas et eſt femini gene
ris et quarte declinationis.

Capitulū.v.

S cđm pietatem.i.fidem et reli
gionē Pius dicitur catholicus
dei cultor. Capitulū.vi.

C onflictationes.i.cōpugnatio
nes Inſeruerūt.i.imiſcuerūt ¶ In
acceſſibilem.i.ad quā non poteſt
accedi Prophanas.i.non ſacras
quaſi procul a phano.i.templo.

Epiſtola ad thimotheū ſcđa. Ca.ij.

C ancer.cris.quidam mor
bus eſt peſſimus Serpit.i.
latenter vadit et corpore
et ventre repit et ponit̄ hic ꝓ ſub
intrare et habet ſerpſi i preterito
Nequando.i.ne aliquando ¶ Reſi
piſcāt.i. reſiliāt vel retro cedant.
a reſipio is ere qđ eſt retro ſapere
et deſiſtere. Capitulū.iij.

P roterui.i.crudelis a pro vel ꝓ
ſus et toruus crudelis quaſi prorſ9
vel valde toruus

Capitulum.iiij.

C oacervabūt.i.coadunabunt.
vel congregabūt Prurientes.i.ar
dorem vel aduſtionem carnis pati
ētes cogente ad ſcalpendū a pru
rio is ire quod eſt molliter effluere
pruritū habere et īuenit̄ pro faſti
dere ¶ Hic pruritus.us.ui.et hec
prurigō eſt ipſe ardor ad ſcalpen
dum prurigo eciā dicitur ipſa ſca
bies Delibor.i.īmolor Delibare eſt
deguſtare fundere imolare ¶ Reſo
lutionis.i.mortis per quam corpus
et anima reſoluit̄ ¶ Penulā.i.veſtē
ſiue palliū cū fimbrijs longis. Vel
veſtis erat conſularis qua īduebā
tur conſules ingredientes curiam
Hanc dicūt quidā patri pauli con
ceſſam a romanis et a paulo reſer
uatam ad rei memoriam et ſcđm
hoc appellabat ſe ciuē romanū Ihe
ronim9. Volumen hebreū replico
quod paulus iuxta quoſdā penu
lam vocat ¶ Verſus ¶ Eſt haymo
teſtis ꝙ fertur penula veſtis ¶ Ihe
ronim9 fatur ꝙ ſic liber intitulat̄
¶ Membrana e eſt pellis tenuiſſima
in alis veſpertilionis Itē ē pgame
nū ſic dictū ꝗꝛ de membris anima
lium trahitur et ſic capitur hic E
rarius qui operatur de ere.

Incipit epiſtola ad tytum.

Capitulū.pmū

C redita.i.commiſſa. Ca.ij.

C rimīnatrices.i.accuſa
tes indebite vl̄ imponentes crimia
In grauitate.i.maturitate. Vere
atur.i.timeat.

Capl̄.iij.

P er lauachrū.i.baptiſmum.

Prologus in epl̄am ad hebreos.

A nteferre.i.anteponere. Pre
tulit a prefero.i.i principio
poſuit Poſt exceſſum.i.p9 mortem

Incipit epiſtola ad hebreos.

M ultipharia vel multipha
rie.i.multipliciter Nouiſſie
.i.ultimo.

Capitulum.ij.

P eceffluam9.i.eternaliter puma
mur Fluimus per naturā corrup
tam Effluim9 per culpam cōmiſſā

Pereffluim⁹ per pēnaȝ inflictā̄m
maxime eternaȝ. Paulo minus.
.i.ī hoc paulo vel pauco ab angel̄
minoratus eſt quia mortalitatem
aſſumpſit ad tempus. Obnoxij .i.
ſuppoſiti Hepropiciaret.i.indulge
ret. ɋ ponit̄ hic actiue cū̄ cōmunit̄
ſit deponēs. Capl̄m.iij.

In exacerbatione.i.in ꝓuocati
one facta in deſerto. Si.i.nō̄ itroi
bunt. Subſtantie.i.fidei et gratie.
Infenſus.i.non offenſus.quaſi di
cat illis qui crediderūt et obedie
runt. Vel infenſus.i.valde infenſ⁹

Capl̄m.iiij.

Pollicitatione.i.ꝓmiſſione ſcilicȝ
poſt dicens hodie.i.hoc die. Anci
piti.i.duas facies habenti vel aci
es. Anceps pitis generis oīs. Cō
pagum.i.iūcturarū. Hec ɔpages

Capl̄m.v.

Imbecilles.i.intellectu debiles.
Elementa.i.principia ſicut ſūt lrē
alphabeti. Capl̄m.vi.

Siquidem.i.certe ſi. Prolapſi.i.
procul a gratia.lapſi. Oſtentui.i.
deſpectu ſiue contemptui. Tribu
los.i.herbas valde ſpinoſas. Tam
etſi.i.ꝗuis. Segnes.i.pigri. Con
trouerſie.i.diſcordie. Anchora.ꝗ̄
firmat̄ nauis ī piculis.

Capl̄m.vij.

Genealogia.i.generatiōis linea.
Preſto.i.preſens ſiue in preſēti lo
co.aduerbiū̄ loci.ɋ videt̄ hic quaſi
participialit̄ teneri. Hic ſponſor.
oris.i.ꝓmiſſor. Ad iterpellandū.i.
itercedendū. Capl̄m viij.

Sortitus.i.iuenit. Sancitū.i. con
firmatū.a ſancio quod eſt confir
mare ſtabilire Veterauit.i.vetus
oſtendit. Capl̄m ix.

Propiciatoriū.i.tabulā̄ que erat
ſup archā. Propalataȝ.i.manifeſ
tatam Coccinea.i.rubea

Capitulum.x.

Pro peccato ꝓ vna parte hic po
nitur.i.hoſtia pro peccato Preſto
.i.ī preſēti loco templi Aſperſi cor
dā.i.habentes corda aſperſa ɋ mū
dā Ignis emulatio.i.infeſtatio.i.
ignis infeſtans Capitulū xi.

In parabolam.i.ſignificationem.
Faſtigiū ſūmitatē Elegantem.i.
pulchrū hic et hec et hoc elegans
Non veritus.i.nō timens Deficiet
me.i.deſeret et ponit̄ hic tranſitiue
Aciem.i.acumen Exterorȝ.i.extra
neorȝ ɋ dicit̄ exterus a ū Ludibria
.i.irriſiones Secti a ſecor aris In
melotis.i.in veſtib⁹ de pilis came
lorū Vel quod melius eſt ſcđm glo
ſam melus eſt aīal quod et taxus
dicit̄ cui⁹ pellis dicit̄ melota et ē
valde hiſpida Itē huguicio dicit ꝙ
hec melus li et hic melo onis vel
melota e animal eſt quod et tax⁹
dicitur qui fauos appetit et mella
aſſidue captat Et a melo dicitur
hec melotes tis vel melota e quedā
veſtis de pelle vel pilis illius aīalis
facta a collo pendens uſqȝ ad lūbos
quo monachi utuntur

Capitulū.xij

Obtemperabim⁹.i.obediem⁹.

Capitulū xiij

Connubiū.i.matrimoniū Thorus
.i.lect⁹ Abduci.i.a veritate abſtra
hi et ſeparari Promeretur paſſiue
ponitur hic cū ſit deponēs Perpau
cis.i.valde paucis.

Prologus in actus apoſtolorum

Editum id eſt compoſitū Hec
ceruix icis collum Texo is.i.
ordinare Animaduertimus.i.cog
noſcimus Maluit.i.magis voluit
a malo Prolixius id eſt longius
vel diffuſius

Actus apoſtolorū Capl'm .pmū.
Theophilus nomen eſt viri.
Cõueſcens a cõueſcor .i. cõ
cedens. Si .i. an. Sabbati
habens iter quod eſt miliariū Tā
tum enī dicebant iudei ſibi licere
in die ſabbati ābulare Sortitus ē
.i. adeptus eſt. Capitulū .ij.
Hec penthecoſte tes a pentha
qd eſt q̄nqȝ et coſte decem quaſi q̄n
quies decem .i. q̄nquaginta quia
tot dies ſunt inter paſcha et pen
thecoſten Et inuenitur hoc penthe
coſten indeclinabile Spiritus vehe
mentis .i. venti fortis Hic proſelit9
.i. conuerſus de gēte ad ritū iudeo
rum et poteſt eſſe adiectiuū. Cir
citer .i. fere. Capl'm iij.
Baſes ad ambulandū et plante
ad ſtandū Hec baſis quod eſt ſub
talo Hec extaſis ē cū meus non a
pauore alienatˀ ſed inſpiratiōe re
uelatiōis aſſumitˀ ſed hic capitur
pro vehementi admiratione.
Capitulum .v.
Zelo .i. iuidia et dolore Ambige
bant ab ambigo is .i. dubitabant
¶ Diſſecabantur .i. in cordibus ſuis
premimia ita quaſi ſcindebantur.
Ceſis .i. flagellatis a cedō.
Capitulum .vij
Accola e .i. aduena. Accerſiuit .i.
vocauit quarte cõiugatiōis Cõfeſ
ſus eſt .i. pollicitus eſt ſiue pmiſit
Circumueniēs .i. decipiens a q̄ndo
qȝ idem eſt qd cingere et ponitˀ etiā
pro circuire. Rubus bi maſculini
generis eſt gen9 ligni ſpinoſi cui9
fructus vl' virgula rubet Moloch
ydolū eſt amonitarū Sydus dei vr̄i
.i. luciferi Rempham qui interpre
tatur factura. Capl'm .viij.
Dementaſſet .i. infatuaſſet a q̄ſi
mentibus euacuaſſet. Deſerta nō

via ſed gaza vetus iuxta egiptum
funditus euerſa Capitulum .x.
Accerſi .i. voca Parebant .i. obedi
ebant Iniens .i. angulis Inicie a
rū dicuntur funiculi molles quib9
circūligantˀ pueri in cunis de ſtup
pa vel ſerico ad opus nobiliū Sub
mitti .i. deponi Neceſſariis .i. fami
liaribus et maxime cõiunctis
Capl'm .xi.
Iniens .i. angulis hoc īicium eſt
Capitulū xij.
Hic quaternio oīs. qui preerat
quatuor Producē .i. exponere ad
occidendum. Capitulū .xiij.
Collectaneus .i. eodem lacte nu
tritus Anthiochiā piſidie nomen
eſt puīcie ad differentiā alterius
anthiochie. Capitulū xiiij
Ubi .i. poſtq̄ Sedauerūt .i. paci
ficauerūt Perſuaſis .i. per ſuggeſti
onem inductis Piſidiam .i. regio
nem in qua erat anthiochia alia
Coloniā ī qua ſcilicȝ. Ca. xvi.
diuerſi hinc inde collecti habitabāt
¶ Oratio locus aptus locutiōi quia
loc9 orationis vocatur locus locu
tionis ¶ Purpuraria que opatur
purpuram Spiritū phitonem id ē
diuinatorem ¶ Hic lictor oīs quaſi
legis ictor .i. qui dampnatos ſcd̄m
legem occidebat vel ad mandatū
iudicis puniebat qui alio nomine
dicitur apparitor.
Capitulū .xvij.
Seminiuerbius a ū .i. ſeminator
verborū Supſtitioſos .i. ſupflue
curioſos. Capitulum xviij
Scenofactorie artis qua ſcilicet
ſiūt tabernacula ſiue vmbracula.
vl' funes A ſcenos quod eſt vmbra
et funis et facio. Capl'm .xix.
Tyranni forte nomē dignitatis
vel nomen ppriū. Semicinciū

veſtis ex vno latere dependens. vl zona. vel veſtis nocturna. Vel genus ſudarij quo vtunt̃ hebrei ĩ capite. Ite; zona min⁹ lata. Exorciſta co͠is generis. i. adiurator. Theatrũ. i. ſpectaculũ vbi rei puniebãt. Sedatos. i. pacificatos Temere. i. ꝑuerſe ſiue ſtulte. Foreſes a foro vbi cauſe ventilãtur non theatrales vbi rei puniũtur. Obnoxius. i. reus ⁊ occidi dignus. Ca. xx.

Quo min⁹. i. vt nõ Procũbẽtes. i. ſe inclinantes. Capl'm. xxi.

Explicita. i. expedita. Emulatores. i. magni zelatores. Impende. i. inſta et iunge te illis ab ĩpẽdere. Sicariorũ. i. habentiũ ſicas i. gladios. Muniẽps quaſi munia. i. officia capiẽs quaſi cenſum romanis profeſſus. Capitulum. xxij.

Loris. i. habenis ſiue cingulis loculorum. ri. Reſciuit. i. recognouit.

Capitulum. xxiij.

Conuenit. i. conuentio facta eſt ꝛ In antipatridem. i. in ciuitatẽ ab ãtipatre edificatam. Capl'm. xxv.

Maturius. i. feſtinantius vel celerius. Bernice nomen eſt viri ſecũdum quoſdam. ſecundũ alios nomen eſt vxoris vl' cognate nimis dilecte. Ambitione. i. cum multo apparatu ſiue comitiue.

Capitulum xxvij.

Cuſtodijs. i. vinctis. Adrumetinam. i. romam nauigantem. Vel melius ab adrumeti ciuitate affrice. et eſt adiectiuum. Suſtulimus. i. nauigationem habuimus. Suſtuliſſem⁹. i. receſſiſſem⁹ nauigationẽ tollentes. Gnidu; inſula eſt contra aſiam. Legabam⁹. i. nauigabamus. Thip'onicus. a tiphos quod eſt flatio quia facit mare inflari. Scapham. i. nauiculã. Cingẽtes nauem. i. in procinctũ tempeſtatis armantes. In ſirtim. i. in periculum quoddam ab attractione arene in cumulos. Hec ſirtis. is. Armamenta. i. vtenſilia. Adria regio erat ad quã nauigabant. vel nomẽ terre a qua dicit̃ mare adriaticũ. vl' adria pluralit̃ pro ſcopulis. Hec bolides. is. ẽ maſſa plũbi per quã naute experiuntur maris profunditatẽ. A prora. i. ab anteriori parte nauis. Excidere. i. in mare cadere. Sinũ. i. portũ vel locum alium. Hic arthemo onis ⁊ hoc arthemum. mi. eſt modicum vel paruum velum. Bitalaſſum vbi concurſus duorum marium. a bis et talaſſum quod eſt mare. Eſt eciã vestigium luto impreſſum. Impegerũt. i. ĩpulerũt quaſi ceſpitãtes Puppis eſt vltima pars nauis.

Capl'm xxviij.

Pira. re. eſt maſſa ſiue congeries et ſtrues lignorum ad accendẽdu; a pir quod eſt ignis. Vipera ẽ ſpecies ſerpentis Exhibuit. i. tractauit. Hec diſſenteria. rie. eſt paſſio inteſtinorũ a dis quod eſt diuiſio et enteria que ſunt inteſtina. et eſt proprie diuiſio continuationis inteſtinorũ. Cui ſcilicet naui erat inſigne caſtorũ. i. duorum filiorum iouis. qui fuerunt caſtor et pollux Circumlegẽtes. i. circa ciliciã nauigantes Tribuſtabernis locus ẽ Sibimet ſcilicet non cum ceteris pegrinis. In conducto. i. in hoſpitio. Ceſarem appellare. i. eius audientiã poſtulare.

Prologus in epiſtolas canonicas.

Ediderũt. i. ↄpoſuerũt. Succinctas. i. breues. Cecuciat. i. cec⁹ appa

reat a excutio tis tire media ꝓduc
ta quarte coniugationis Ad lineam
.i.ad rectitudinem Digeſte.i.expli
cate ſiue ordinate Impenſius.i.in
ſtantius.i.frequẽter et cum mag
na inſtantia Ep̃la ſcĩ iacobi ap̃li

Abſtractus.i.a bono ſepara
tus Illectus .i.ad malum
attractus ab illicio is exe
xi. Tranſmutatio i eſſencia Viciſ
ſitudinis obũbratio .i. viciſſitudo
obũbrans ſiue obſcurans quia in
eo non ſuccedũt viciſſim bona et
mala Inſitũ.i.cordi impreſſum ab
inſerere Capitulum.iiij.

Militant.i.dominant̃ zelatis.i.
ĩuidetis nimis ardenter appetitis.
Inſumatis.i.expendatis

Capitulũ.v.

Agite nũc ſcilicz penitẽtiã Eru
ginauit.i.erugine deuaſtante me
talla deterioratũ eſt

Ep̃la bti petri prima .Capl̃m.ij.

Incolatus.i.peregrinationis
Liuore.i.carne liuida ꝓpt̃
v̉bera quãdoqꝫ capitur ꝑ
inuidia. Capitulũ.iiij.

Nolite peregrĩari ſcꝫ a ſtatu fidei
In feruore ſcilicet temptationũ.

Capitulũ.v.

Inſinuate.i.manifeſtate oſten
dite. Ep̃la petri ſcd̃a. Ca. I.

Subinferentes.i.ſub deo feren
tes.i.gerentes Satagite.i.
conamini Delapſa.i.deſurſũ lapſa

Capitulũ.ij.

Negociabunt̃.i.quaſi negocian
do decipient Rudentibus.i.funib9
peccatoꝝ Hic rudens tis funis
nauiũ In pnitiem.i.in morte͂ Pel
licientes quaſi pollucientes .i. pol
luentes a pellicio is exe xi quod e͂
decipere Unde pellicientes.i.decipi
e͂tes Subiugale mutum.i.aſina iu
go aſſuẽta vel iugo domita

Capitulum.iij

Voluentur.i.in melius mutabũ
tur Tabeſcent.i.deficient quo ad a
liquas q̃litates Traducti.i.ultra
terminos fidei ducti. Prolog9 in
epiſtolam iohannis primam.

Oſores qui habent alios odio
Hic oſor oris ab odi Diſſertat
.i.frequenter diſſerit quod eſt trac
tare dicere ſapienter loqui.
Epiſtola beati iohannis prima.

Propiciatio.i.miſeratio vel
reconciliatio pro totius
mundi peccatis. Ca.iij.

Suadem9 corda nr̃a ut ſcilicet ad
meliora proficiam9 vel ſuademus
.i.inclinam9 corda nr̃a ad op̃era
dilectionis fraterne. Ca.iiij.

Soluit.i.qui deum t hominem
eſſe criſtum non credit.
Epiſtola iohannis tercia.

Obiurgat.i.redarguit Cõmo
neam.i.patefaciam op̃a eius
Garriens.i.falſis rationibus utẽs
ad nos confutandos.
Epiſtola beati iude apoſtoli. Ca. I.

Erutos.i.liberatos Super
ſuper
tari.i.ſuper fundamentõ
ſancte fidei certari uſqꝫ ad
morte͂ a ſupercertor quod eſt depo
nens Suũ domiciliũ.i.habitatione͂
celeſtem Finitime que erãt con
ſinitime
nes Exfornicate.i.extra naturam
fornicate Poſt alterã.i.ſequẽtes
cõcupiſcentias i carne altera ſcꝫ
maſculoꝝ que illi concubitui eſt
indebita Alter caretur quia dyabo
lus voluit qꝫ corpus moyſi habẽt
ut in ipſo populus ꝑ ydolatriam
inquinaretur. Caplm.ij.

Feri maris.i.feruentis et inqui
eti Deſpumantes id eſt ad mo
dum maris inquieti ſpumantes.

Procella tenebrarū .i. magnitudo
tenebrarū ĩquieta in ſenſu ⁊ tene
broſa in viſu. Mirantes .i. mirādo
honorantes.

Prologus ĩ apocalipſim iohānis.

Aſciuerat .i. vocauerat
ab aſcio is. quaſi iuxta
ſe ſcire. Apocalipſis fe
minini generis .i. reue
latio. Prenotatꝰ .i. ĩtitulatus ſiue
appellatꝰ ipſe ds Promerito .i. ꝓ
dignitate voluīs laus ē īferior qͣ
nō ſufficit.

Incipit apocalipſis. Ca. primum

Apocalipſis .i. reuelatio. ab a
po quod eſt re. et calipſis
quod eſt velamentum Hec
poderis is. veſtis ſacerdotalis line
a corpori penitus aſtricta. Eadem
talaris dicit̃. a pos quod eſt pes.
Auricalcū. ci. qd habet ſplendorē
auri ⁊ duriciē eris. Capl'm .ij.

Nupheaȝ .i. ſpatā. Calculꝰ ē lapis
duriſſimꝰ rotundꝰ ĩ omni parte.
leniſſimꝰ igneus et carbūculꝰ dic
tꝰ ꝓpt̃ flameū colorē. De ydoloti
tis .i. ydolo ꝯſecratis. Capl'm .iij.

Amen .i. veritas et tenet̃ hic no
minalit̃. Colliriū. ij. vnctio facta
ad tergendas feces oculorum. E
mulare .i. ama et caritatem habe.

Capl'm .iiij.

Iaſpis. idis. ē gēma virid. Sar
dis. inis. ē tricolor. ĩ ymo niger.
cādidus ĩ medio. rubeꝰ ĩ ſummo.
Hec ſmaragdus ē gēma cui nichil
viridius cōparat̃. Hec iris ris vł
iridis arcus celeſtis. Senas .i. ſex
⁊ dicit̃ ſenꝰ a. ū. Capl'm .vi.

Hic bilibris eſt vas capiens du
os ſextarios. et poteſt etiam eſſe
adiectiuum. Hic groſſus .i. ficꝰ ꝓ
mitiuus immaturus ĩnabilis ad e
dendū qui ad pulſū venti de facili
cadit. Capl'm .xiij.

Pardus eſt beſtia varia et velo
ciſſima. Capl'm .xiiij.

Caracterē .i. notā vel ſignū vel
deſcriptionē forme alicuiꝰ. Hic ca
racter eris et dicitur imago nouꝰ
vultus effigies forma ſtilus figu
ra littera ferruȝ quo note pecudi
bus ĩprimuntur. CythAredus. di
.i. qui cytharizat. Merum. ri .i. vi
nū purū. Falx. cis .i. falcaſtrū vel
pocius inſtrumentū ad metenduȝ
Aruit .i. maturuit. Meſſuit .i. meſſē
fecit. a meto is meſſui meſſum.

Capl'm .xvij.

Proſtitutio .i. meretricatio Cocci
neam .i. rubeā. Coccinū eſt pānus
rubeus. Poculū eſt vas viarium
ad bibendum. Capl'm .xviij.

Cocci .i. tincture mediū tenentis
inter rubeum ⁊ croceum Hic coc
cus. ci. dicitur pannus illo colore
reſperſus. Thinū eſt lignū imput̃
bile ſpinoſum in ſimilitudinem ſpi
ne albe. rotunda ligna ſunt et cā
dida. hic adiectiui naturam tenȝ
ſed in ſe eſt ſubſtantiuuȝ neutri ge
neris. Amomum. eſt quoddaȝ ge
nus ſeminis et facit effluere men
ſtrua et vrinam. Redarum .i. vehi
culoꝝ quatuor rotas habentium
Hec reda e Suſtulit .i. leuauit Mo
larē .i. de mola. vel magnū ad mo
dū mole. Veneficiis .i. maleficiis.

Capl'm .xx.

Biſſino .i. lino candidiſſimo neu
tri generis ſbſtantiuatū Biſſo .i.
veſte de biſſo. Capl'm .xxi.

Suſtulit .i. ſurſum tulit. Iaſpis
maſculini generis ē gēma viridis
Hic ſaphirus eſt lapis cerulei co
loris cum purpura habens pulue
res aureos ſparſos. Calcedonius
eſt lapis colorem pallentis lucer

ne habens. ſub diuo fulget. in do
mo obſcur9 ē oibus ſculpēdi argu
mētis reſiſtit. radio ſolis vł digito
rū cōfricatione excandēs paleas
ad ſe trahit. Smaragd9 vtš ca. iij
Sardonix idē qd ſardis vtš ca. iij
Sardi9 gēma ſāguinei coloris ru
bre tre habēs ſpēm. Dic criſolit9
ti. lapis auro ſimilis cū marini co
loris ſimilitudine. Dic berillus la
pis ē ſmaragdo in viriditate ſimi
lis. ſ. cū pallore. Politur autē ab
indis in ſexangulas formas vt ebe
tudo coloris ex repcuſſione angu
lorū exitet. alit polit9 non habet
fulgorē. Dic topaſius ſȷ. vel topa
ſion indeclinabile. gemma ex virē
ti genē oiq colore reſplēdēs āpliſſi
ma ē gēmarp. Criſopraſſ9 ē lapis
viridis aureeq mixture. a criſis
qd eſt aurū et praſſum qd ē porrū
ꝑpter colorē viridē cū aureis iter
uenientibȝ guttis. Jacinct9 lapis
eſt ceruleí coloris. optimus eſt q̄
nec rarus ē nec denſitate obtuſus
ſed ex utroq tēperamēto luce reful
gēs purpurea ſereno pſpicu9 eſt
et gratus nubilo corā oculis eua
neſcit atq marceſcit. et in os miſſus
frigidus eſt et in ſculpturis duriſ
ſimus eſt nec tamē iuictus. Ame
tiſtus lapis ē inter purpureas gē
mas obtinens principatū ſculptu
ris facilis. Capl'm xxij.

Alpha eſt prima lrā aput grecos
o vltima. Per hoc inſinuat dñs ſe
eſſe oīm principium et finem. Etiā
amen. i. vere.

Explicīūt vocabula biblie ad
lralē ipſi9 itelligentiā admodum
neceſſaria. rc. Deo gracias.